

İtalya ile Yunanistan arasında ancak bir şekilde tavassut mümkündür

Bir aralık, Almanyanın İtalya-Yunanistan harbinde araya girmek istediği rivayet edildi. Almanya hakikaten böyle bir tegebbüste bulundu mu, bilmiyoruz. Arnavutlukta askerî vaziyeti hiç iyi olmayan ve gün geçtikçe bozulan İtalya, böyle bir tavassutu reddetmezdi sanırız. Fakat zafere hızla yürüten kahraman Yunanistanın muhakkak ki kabule asla yanaşmayacağı böyle yersiz bir teklifi, Almanyanın, ortalağı yoklamadan yapmış olmasına ihtimal vermiyoruz.

Bizi bu meselede daha yakından alâkadar eden nokta, Türkiyenin böyle bir işe müdahale ettiği veya edeceği hakkında son günlerde maruz kaldığımız bazı suallerdir. Şahsî kanaatımıza göre Türkiyeden hiç kimsenin böyle mânâsız bir vazife ve semersiz bir mesuliyet istemesine imkân olmadığı gibi, Türkiyenin, her hangi taraftan gelecek böyle çiy bir telkini kabul etmesi de akla şıkar şeylerden değildir. Bir defa, hürmet duyduğumuz buna engel değildir. Zira müttfikimiz, kendi menfaatlerini herkesten iyi takdir edecek derecede olgun siyasî idrake malikdir. Bundan başka, biz dost ve müttetik Yunanistanı, hem kendi istiklâline, hem Balkanların rahatına hizmet eden fedakârlıklarının en verimli devrinde ayaklarına gelmiş nimeti tepmeye teşvik edemeyecek derecede çok severiz.

Esasen, ara bulma, bir anlaşmazlığı ortadan kaldırmak için iki tarafın iyi niyetlerine müracaat etmek demektir. Halbuki İtalya-Yunan harbinde vaziyet bu değildir. İki devlet arasında tesadüfî bir ihtilâf değil, bir taraflı açık suikast vardır. İtalya, Yunan Beyaz Kitabındaki resmî vesikalarla da sabit olduğu gibi, durup dururken Yunanistanın hürriyetine, istiklâline, şerefine kastetmiştir. Bunu da, Yunan hükûmetinin İtalya ile en ufak geçimsizlik çıkarmamak, İtalyaya en ehemmiyetsiz bir tahrik vesilesi bile vermemek için sarfettiği çok sabırlı gayretlerle rağmen yapmıştır. Düşünmeli ki Yunan hükûmeti Helli zırhlısının İtalyanlar tarafından batırıldığını bile — en yüksek politika feragâtine — Yunan halkından gizli tutmuştur.

Buna rağmen İtalya ansızın Yunanistana saldırdı. Yunanistan bu tecavüze karşı koydu, İtalyanları mağlûp etti. İtalya, Yunanistana girmek şöyle dursun, Arnavutlukta bile tutunamayacak perşan hâle geldi. Şimdi, Yunanistanla İtalyanın arasını bulmaya çalışmak, Yunanistana aşağı yukarı şunu söylemektir: «Sen bu sefer galip geldin, kendini kurtardın. Fakat şimdi harbi bırak, geri çekil, döktüğün kanlar boş gitsin. İtalyanlar tekrar senin hudutlarına gelsinler, bir sene sonra tekrar sana hücum etsinler, hem bu sefer çok daha zahırlıklı, daha kuvvetli olarak...»

Bunu Yunanistana biz mi söyleyeceğiz? Biz ki İtalyanın Arnavutluğa ayak basmasını Balkanlar için en büyük huzursuzluk saydık ve bu tehlike karşısında siyasî cepheye geniş emniyet tertipleri almaya lüzum gördük... Biz ki yıllardır, İtalyanın emperyalist emelleri karşısında tetik üstünde duruyoruz!...

Necmeddin Sadak
(Devamı 7 nci sahifede)

İngilizler Barentu'yu zaptettiler

Eritrede başlayan
taarruz muvaffakiyetli
şekilde ilerliyor

İngiliz kuvvetleri yakında Asmara'ya hücum etmeğe hazırlanıyorlar, İtalyan ricatı devam ediyor

Kahire 3 (A.A.) — İngiliz umumî karargâhının tebliği: Libyada Derne'den ileri hareketimizin devamı için hazırlıklar devam etmektedir. Eritrede harekâtımız neticesinde düşman Barentu şehrinin tahliye etmiştir. Bu şehir dün işgal edilmiştir. Bu esnada şimal bölgede motörli kitalarımız Kerene doğru çekilmekte olan İtalyan kuvvetlerini geri itmektedir.

Habeşistanda, Gondara doğru geri çekilmekte olan düşman kuvvetlerini takipte devam ediyoruz. Bunun neticesinde İtalyanlar geniş miktarda malzeme ve her türlü ihtiyat maddelerini tahribe mecbur edilmiştir.

İtalyan Somalide keşif kollarımızın şiddetle faaliyetinde devam etmektedir. Bunun neticesinde İtalyan hududuna dahiline nüfuzumuz yayılmakta ve derinleşmektedir.

Londra 3 (A.A.) — Reuter ajansının askerî münekkidi general sir Hubert Dough yazıyor: «Agordat'ın zaptı ve Habeşistanın müteaddid cephelelerinde yeni teraktiler, İngiliz askerî kudretini ve İngiliz askerî seferlerinin İtalyan doğu Afrikasına karşı katı ve azimkâr hareketlerini isbat eden dikkate layık bir delildir. Keza bu, İtalyan ordusunun askerî selâhiyetsizliğini isbat etmektedir. Buradaki taarruz istikameti, Musavvaya en yakın yoldur.

60 yıldanberi Musavva, doğu Afrikasındaki İtalyan idaresinin merkezidir ve eğer denizle haricî âlemden bütün münakalesi kesilmiş olan Habeşistanda İtalyanlar için şu tabirinin her hangi bir mânâsı mevcut ise, bu liman bir üs olarak tavsif edilebilir. «Musavva»nın zaptı Habeşistandaki İtalyanların maneviyatı için müthiş bir darbe olacaktır. Zira Eritre, doğu Afrikası bölgeleri arasında İtalyanların en ziyade merbutiyetine güveneceği bölgedir. Bundan başka Musavva'nın işgalı İngiliz donanmasının muazzam bir kıymetli hâz olacağı ve icab ettiği takdirde Habeşilerin memleketlerini İtalyan boyundurduğundan kurtarmak için ihtiyatları olacak malzemenin sevkini de kolaylaştıracaktır.

Agordat muvaffakiyeti ve İtalyanların İngilizler tarafından Kerene gibi uzak yerlere kadar takibi İngilizlerin pek yakında Asmara'ya hücum edeceklerini göstermektedir. İngilizler, bir dağ üzerinde bulunan ve çok mühim bir üs olan Asmara'dan Musavva üzerine ineceklerdir.

Barentu'daki İtalyan müdafilerin ricatı şimdi ciddi tehlikeye maruzdur. İtalyanların buradan motörli vasıtalarını terketmeden kurtulamayacakları zannolunur.»

Kanadada infilâk maddeleri istihsalâtı

Ottava 3 (A.A.) — Kanada mühimmat nazırı B. Howe, yaptığı bir beyanatta, Kanadanın 1941 senesindeki infilâk maddeleri istihsalâtının geçen harbin bütün imtidadınca istihsal edilen miktara yaklaştığını söylemiştir.

Dikkatler:

Devletin istifade edebileceği şikâyet kutuları

Vapurlarda, büyük lokantalarda ve hususî müesseselerin bazılarında şikâyet kutuları vardır. Müdiriyyet her akşam açar, içine atılan mektupları okur. Müstahdemlerin münasebetsizlikleri hakkında da böylece fikir edinir.

Bu usul şehir ve memleket mikyasında büyütemez mi? İşte, ihtikârla mücadele etmek istiyoruz. Fakat göz göre aldatılan halk, nereye müracaat edeceğini ekseriyetle bilemiyor. Keza, memurdan fena muamele, yolsuzluk görünce müfettişi nerede bulacağımızı kestiremiyoruz. Kurtasiye gözünüzü yıldııyor.

Halkın kolaylıkla bulacağı yerlere asılacak şikâyet kutuları birçok münasebetsizlikleri önleyebilir.

Eritrede ve Habeşistandaki harekâtı gösterir harita

Albay Donavan

Dün Başvekil ve Hariciye Vekilile Hariciye Umumî kâtibini ziyaret etti

Ankara 3 (A.A.) — Başvekil doktor Refik Saydam bu gün saat 11 de Başvekillette Amerika büyük elçisi ile birlikte Albay Donavanı kabul etmişlerdir.

Ankara 3 (A.A.) — Albay Donavan Amerika büyük elçisi ile birlikte bugün Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu ile umumî kâtip Numan Menemencioglu'nu ziyaret etmiştir.

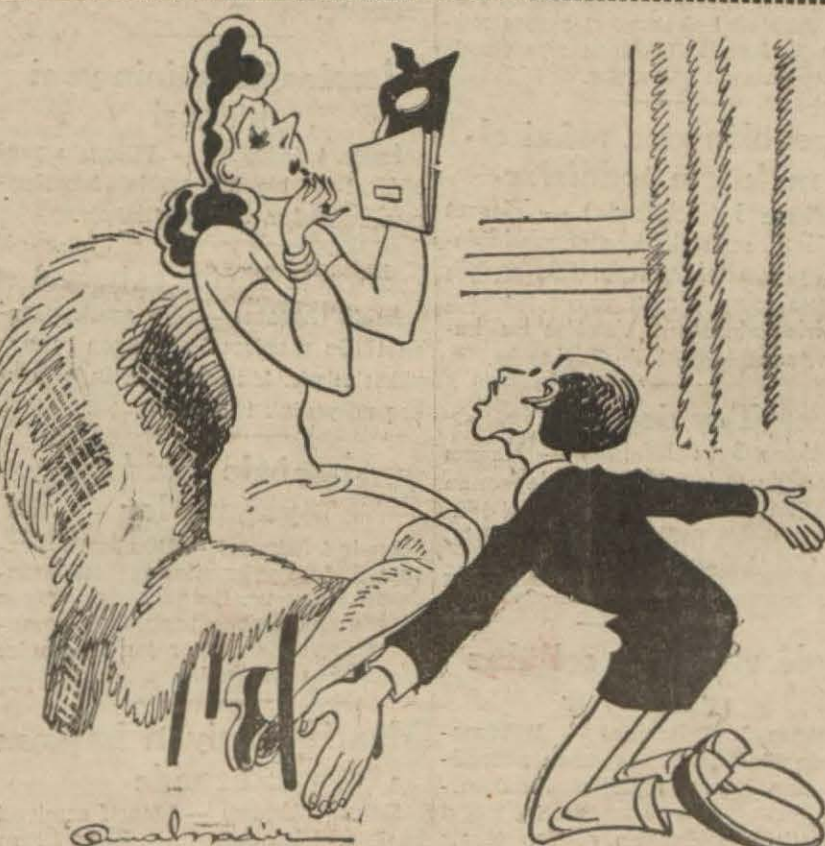
Ankara 3 — Albay Donavan burada temaslarını tamamlamış ve bu akşam Toros ekspresile Filistine hareket etmiştir.

Vichy hükûmeti ortadan kalkacak mı?

Almanyanın bütün Fransız topraklarını işgal edeceğinden bahsediliyor

Londra 3 (A.A.) — Müstakil Fransız ajansı bildiriyor: Almanyanın donanma ve şimalî Afrika da dahil olmak üzere her sahada Fransadan İngiltere aleyhine işbirliği yapmasını istediği bir anda, Laval, Almanya ile tam bir iş ortaklığı partisi teşkil ediyor. Bu parti, Fransanın eski müttetiki aleyhine harbe girmesine de taraftardır. Fransız topraklarının kâmil işgali ve binnetice Vichy hükûmetinin ortadan kalkması Pariste teşkil edilecek yegâne hükûmet iste böyle bir partiye istinat edecektir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

— Sizin için her güçlüğü katlanırım bayan!... İsterseniz gider, bir taksi bile bulur getiririm!...

Katî harp bu yaz olacak

Journal de Genève'nin
mühim bir makalesi

Almanya Akdenizde ve Atlas bölgesinde harekette bulunmak istiyor

Cenevre 3 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: «Journal de Genève» B. Hitlerin nutku hakkında şu satırları yazıyor: «Almanyanın elinde taarruzu Büyük Britanyaya hasr ve tahdid etmek için epey vasıta mevcuttur. Bütün âlemler Almanyanın Akdenizde ve İspanya sahillerini çeviren Atlas bölgesinde de harekette bulunmak istediğini göstermektedir. Bu sahnede Almanya daha az kuvvetlidir. Zira mesafeler daha büyüktür ve deniz mühim bir engel teşkil etmektedir. Hakkımızda büyük bir iyi niyet göstermiş olan İtalyanın vapurlarımız artık limanlarına kabul edememesi gösteriyor ki batı Akdenizi Cebe-lüttrik'den Tunus'a kadar yeni muharebeler sahnesi haline gelecektir. B. Hitler 1941 de zaferi kazancığını bildirmiştir. Kendisinin Amerikan yardımı terazi kefesini eğmeden harekete geçmek istediği aşıkardır. B. Hitler Amerikaya ihtarda bulunmuştur. Almanya, üstünlüğünden zamanında istifade edebileceği ümidindedir. Askerî planları hazır. İki devlet katî muharebe vermek üzeredirler. Dünya bu muharebeyi büyük bir endişe ile takip edecektir. Zira muharebe manevî ve maddî birçok kıymetlerin tahribine sebep olacaktır.

General Milch'in Almanlara tavsiyesi

Londra 3 (A.A.) — Salâhiyetli mahfillerde beyan edildiğine göre, Hitler'in yakın mesai arkadaşları kendisinin son nutkundaki şiddeti tahfif için gayret sarfetmektedirler. (Devamı 4 üncü sahifede)

BU SABAHKI TELGRAFLAR

İtalyanlar
her tarafta
çekiliyorlar

İngilizler Somalide de
İtalyan topraklarına
girdiler

Londra 4 (A.A.) — (B.B.C.) Eritrede Barentu'nun İngiliz kuvvetleri tarafından zaptedilmesi ilk İtalyan mukavemet hattını bozmuştur. İtalyan kuvvetleri Barentu'dan Kerene'e çekiliyorlar. Agordat tahliye eden İtalyan kuvvetleri de keza Kerene çekilmektedir.

Garbi Habeşistanda ileri hareketi devam ediyor. İtalyanlar Gondar dağılık sahasına çekiliyorlar. Ricat ederken pek çok lezazm bırakmışlardır.

Cenupta iki İtalyan mevzi, Goral ve Elfumo zaptedilmiştir. İngiliz kuvvetleri Somalide de İtalyan topraklarına girmişlerdir.

Libyada hazırlık süratle ilerliyor. Hava kuvvetleri her tarafta büyük faaliyet göstermekte, ricat eden İtalyanları takip etmektedir.

İtalya müstemlekelerini tahliye etmeyecek

Roma 4 (A.A.) — D. N. B.: İtalyanın müstemlekelerini tahliye etmeğe hazırlandığına dair bir Amerika ajansı tarafından verilen haber salâhiyettar İtalyan mahafilinde gülünç telâkki ediliyor.

Amiral Darlan Pariste

Fransız donanmasının
Fransız idaresinde
kalacağını söyledi

Vichy 4 (A.A.) — (B.B.C.) Fransız Bahriye Nazırı amiral Darlan Parise vasıl olmuş ve B. Laval'e görüşmüştür.

Londra 4 (A.A.) — (B.B.C.) Amiral Darlan Parise hareket etmeden evvel Lyon radyosu tarafından nesredilen bir nutuk söylemiş ve Fransız donanmasının Fransız idaresinde kalacağını, Fransız imparatorluğunu müdafaa edeceğini beyan etmiştir.

Radyo bundan sonra Fransız gençliğine hitap ederek Fransız bahriyesine girmelerini tavsiye etmiştir.

Romanya şimendiferleri

Hergün dört tren ilâve
ediliyor

Bükreş 4 (A.A.) — Stefani ajansından: Bugünden itibaren Romanya'nın başlıca şimendifer hatlarındaki servisler dört tren ilâve edilecek ve her gün Bükreş ile Yugoslav hududu arasında bir tren işleyecektir. Binnettec Domodossola Triyeste - Zagreb - Zjimbolia - Bükreş arasındaki beynelmîl servisi başlayacaktır.

Amerikanın yardımı

Londra 4 (A.A.) — (B.B.C.) Amerikan İngiltereye harp malzemesi gelmekte devam ediyor. Şimdiye kadar 400 ağır bombardıman tayıyaresi atlandıği uçarak İngiltereye gelmiştir. Yazın Dunkerque'de kaybedilen harp malzemesinin yerine yenileri gelmiştir.

İngiliz hava kuvvetleri nin faaliyeti

Londra 4 (A.A.) — (B. B. C.): İngiliz hava kuvvetleri Trablus şehri civarındaki Castel Benito hava meydanına atarruz etmişlerdir. Yerde bulunan 7 İtalyan tayıyaresi tahrip edilmiş, bir hangara bombalar isabet etmiştir. Büyük bir yangın çıkmıştır.

İngiliz tayıyareleri İtalyan motörize kıtaatını takip ederek bombalamışlardır. Bütün tayıyareler salimen üslerine avdet etmişlerdir.

Budapeşte tehlikede

Tunanın suları bir
bendi yıktı

Bazı yerlerde halk sandallar ve motörlerle kaçıyor

Budapeşte 4 (A.A.) — Stefani ajansından: Tuna nehrinin suları, Uvaci yakınında bir bendi yıkmış ve sular çok geniş eraziye istilâ etmiştir. Budapeşte'nin cenubunda kâin Adony'de vaziyet, bilhassa vahimdir, çünkü sular eraziye tamamıyla istilâ etmiştir. Halk, sandal ve motörlerle kaçıp kurtulmağa uğraşmaktadır. Fen kitalarından bir tabur, halkın imdadına koşmuştur.

Budapeşte'nin dağı kuranları, su altında kalmıştır. Varoşlar, büyük bir tehlikeye maruzdur. Yirmi sene den beri böyle bir vaziyet tahaddüs etmiş değildir.

Arnavutlukta

İtalyanlar bir tepeyi ele geçirmek için 12 defa hücum ettiler, bütün hücumlar tardedildi

Londra 4 (A.A.) — (B.B.C.) Arnavutlukta Tpedelenin şarkında Yunanlar mühim topçu faaliyeti gösteriyorlar. İtalyanlar mukablî taarruzda bulunamamışlar, fakat mühim bir tepeyi ele geçirmek için 12 vaka taarruz etmişlerdir. Bunların hepsi tardedilmiş ve İtalyanlara ağır zayıat verilmiştir.

Yunan tebliği

Athina 4 (A.A.) — Yunan orduları umumî karargâhının 100 numaralı ve 3 şubat akşamı tarihli tebliği: Devriyelerin ve bataryaların mahdud faaliyeti görülmüştür.

B. Willkie

«Bu tarzda tayıyare harbi muharebeyi neticelendiremez» diyor

Londra 4 (A.A.) — (B.B.C.) İngiltere kral ve kraliçesi Willkie'yi bugün kabul edeceklerdir. B. Willkie dün Liverpool ve Manchester'i ziyaret etmiştir. Liverpool'de söylediği nutukta: «Bu tarzda tayıyare harbi sebep olduğu büyük zararları rağmen muharebeyi neticelendiremez, bilâkiss İngiliz milletinin azmini arttırır.» demiştir.

Manchester 4 (A.A.) — (B.B.C.) B. Willkie buraya geldiği zaman önceki otelin önünde büyük bir halk kütlesi toplanmış, kendisini alkışlamıştır. B. Willkie otomobilden otelin kapısına kadar olan 3 metrelük mesafeyi ancak dakikada katedebilmiştir.

Otele girince lord Derby ve valî ile birlikte yemek salonuna çıkmıştır.

Kenya cephesinde bir muvaffakiyet

Nairobi 3 (A.A.) — Bu akşam nesredilen bir tebliğe göre, cenubl Afrika kuvvetleri Habeşistan hududunun on beş kilometre dahilinde Elgumo ile Goraide İtalyan karakollarını işgal etmiştir. İtalyanlardan iki subay ile 43 yerli asker öldürülmüş ve üç subay ile 50 yerli esir alınmıştır.

Düşman mitralyözleri, tüfekleri, diğer silah ve cepharelerini terke mecbur olmuştur. Bizim zayıyatımız ise çok hafiftir.

Bu muvaffakiyetten sonra hududun 10 kilometre şimalinde ve Gora'in garbinde bulunan Odok'da başka bir İtalyan karakolu daha zaptedilmiştir.

Diğer mintakalarda devriye faaliyeti devam etmektedir.

Nairobi 3 (A.A.) — Habeşistandaki cenubi Afrika kuvvetleri nezdinde bulunan Reuter muhabiri bildiriyor: Kenyanın bütün mintakalarından İtalyanların tardedilmesinden sonra cenubi Afrika kuvvetleri ilk defa olarak düşman topraklarına girmişlerdir. Şiddetli ve boğucu bir sıcağa alışık olan bu askerler altı aydanberi gayelerini teşkil eden hedefe varmış bulunmaktadırlar.

Harp tebliğleri

İngiliz tebliği

Hava taarruzları Trab-lusgarp, Derne ve Bingazi arasında cereyan etti

Kahire 3 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri karargahının tebliği: İngiliz av ve bomba tayyarelerinin faaliyeti dünkü pazar günü de Trablusgarp ve bilhassa Derne ile Bingazi arasındaki yerlerde devam etmiştir.

Appolonyanın kırk kilometre cennubu garbisinde Lonta'da düşmanın askeri kitaları ve kamyonları mitralyöz ateşine tutulmuştur. Kamyonlardan 13 ü tahrib edilmiş ve asker kitalarına da ağır zayıf verdirilmiştir.

Marraua ile Kuba arasındaki yolda nakliye vasıtaları üzerine bomba ve mitralyöz ateşle başkaca taarruzlar yapılmıştır.

Appolonyada avcılarımız tayyare meydanına hücum ederek Gailbeis tipinde üç ve Gr 310 tipinde de bir düşman tayyaresi tahrip etmişlerdir.

Avcılarımız nakliye vasıtalarını ve asker kitalarını da mitralyöz ateşine tutarak bir çok zayıf verdirmişlerdir.

Appolonyanın 15 kilometre cennubu garbisinde Gr 42 tipinde bir düşman tayyaresi avcılarımız tarafından düşürülmüştür.

Şarkî Afrika'da, cennubi Afrika tayyareleri düşmanın müteaddid noktalarını bombardıman etmişlerdir.

Ordunun Barentu üzerine yaptığı taarruzu takviye eden İngiliz tayyareleri istihkamlar ve binalar üzerine alçaktan pike taarruzları yapmışlardır. Bu istihkamlar ve binalara çok bomba isabet etmiştir.

Nakliye vasıtaları tecemmüllerine de bombalar isabet etmiş ve en aşağı 50 araba taarruz neticesinde kullanılmaz bir hale gelmiştir.

Asmaranın garbinde arabalardan mükrekpe diğer bir nakliye vasıtası tecemmüllerine de taarruz ve yola tam isabetler kaydolunmuştur. Ağordatta avcılarımız S. 72 tipinde bir tayyareyi avleir içerisinde düşürmüşlerdir.

Bütün bu hareketlerden bu tayyarelerimiz biri müstesna olmak üzere kâmilan dönmüşlerdir.

Alman tebliği

Berlin 3 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Münferiden uçan Alman harp tayyareleri İngilterenin cennubi şarkisinde tayyare meydanlarına, sanayi tesisatına, antrepolar ve demiryollarına muvaffakiyetle hücum etmiştir. Bir tayyare meydanında düşman harp tayyareleri tahrip edilmiştir.

Birkaç bomba da bir hangara isabet ettirilmiştir. Southernin cennubunda bir ticaret gemisine isabet olmuş ve gemide ateş çıkmıştır.

Harwich'in cennubu şarkisinde diğer bir ticaret gemisine birkaç tam isabet kaydedilmiştir.

Düşman dün üç tayyare kaybetmiştir. Biri hava muharebesi esnasında, ikincisi hava dafii tertibatımız tarafından düşürülmüş ve üçüncüsü de mecburi bir iniş yapmıştır.

İtalyan tebliği

Roma 3 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargahının 241 numaralı tebliği: Yunan cephesinde devriyelerimizin ve her iki tarafın topçu kuvvetlerinin faaliyeti görülmüştür. Tayyarelerimiz, düşman kutaatının temerküz mahallerini bombardıman etmişlerdir.

Şimalî Afrika'da hava müfrezelelerimiz, İngilizlerin motörlü kutaatını muvaffakiyetle bombardıman etmişlerdir.

Şarkî Afrika'da dün Ağordat ve Barentu mintakalarında şiddetli muharebeler olmuştur. Tayyarelerimiz, bayranlığa şayan gayret ve fedakârlık göstermeğe devam etmektedirler. Garpten gelen düşman tayyareleri, Sardenya adası üzerinde uçuşurlar, Tirso bendine bombalar ve iki torpil atmışlarsa da bir güne tesiri olmamıştır. Bundan başka kurlara da bir takım bombalar atılmıştır. Fakat zayıf ve telefat yoktur. Tayyare dafii bataryalarımızın endahlıları neticesinde bir düşman tayyaresine isabet vaki olmuş ve tayyare düşürülmüştür. Mürettebatı esir edilmiştir.

Spittire tipinde bir İngiliz avcı tayyaresi, Viareggio yakınında düşürülmüştür. Pilotu esir edilmiştir.

Yunan tebliği

Atina 3 (A.A.) — Yunan orduları başkumandanlığının dün akşam nesrettiği resmî tebliğ: Mesud neticeler veren mevziî harekât cereyan etmiştir. Bir kaç esir aldık.

Atina 3 (A.A.) — Emniyet Nezaretinin dün akşamki tebliği: Memleket dahilinde sükûnet hüküm sürmüştür.

Amerikada tayyare imalâtı

1942 den itibaren senede 30 bin tayyare imâl edilecek

Londra 3 (A.A.) — (Reuter) Daily Telegraph gazetesinin Newyork muhabirinin bildirdiğine göre, havacılık deniz ticareti odasının reisi albay Jouett dün akşam söylediği nutukta yeniden 100 ağır bombardıman tayyaresinin hiçbir Anzaya uğramadan Atlantığı aştığını bildirmiştir.

Albay Jouett, Amerikan inşaat programı 942 de tam randıman verinceye kadar İngiltere mukavemet ettiği takdirde Amerikanın tayyare imalatının hem Amerikanın müdafasına hem de İngiltereye yeteceğini söylemiştir.

Bu programa göre, 942 den itibaren senede 30 bin tayyare imal edilecektir.

Albay Jouett beyanatına şunları ilâve etmiştir:

Amerikanın tayyare imalatının hepsi İngiltereye verilse, İngiltere esasen çok mühim olan imalatla 6 ay içinde Mihver devletlerinin imalatını fazlasıyla geçebilir. Amerikan fabrikatörlerinin hâlen ifa ettikleri en büyük hizmet bir taraftan imalatını genişletirken diğer taraftan İngiltereye ağır bombardıman tayyareleri vermeleridir.

Tokyoda

kurmay içtiması

Japon ordusunun daha kuvvetli hale sokulması çareleri aranıyor

Tokyo 3 (A.A.) — (D.N.B.): Harbiye Nazırı general Tojonun riyasetinde bugün bir kurmay toplantısı başlamıştır. Toplantı iki gün sürecektir.

Toplantıda ordunun daha müessir bir hale sokulması çareleri görülmektedir.

Celsenin açılışında beyanatta bulunan general Tojo dünyanın geçirmekte olduğu vaziyet dolayısıyla ordunun harp kabiliyetinin artırılması lüzumundan bahsetmiştir.

Pariste Alman sanayi sergisi açılacak

Paris 3 (A.A.) — (D.N.B.): 17 şubatta Pariste Petit - Palais'de bir Alman endüstri sergisi açılacaktır. Bu sergide halka, güçsüzsüz olarak Fransada da imal edilebilecek yeni Alman endüstri ve teknik âletleri teşhir olunacaktır.

Amiral Darlan Pariste

Vichy 3 (A.A.) — Dahiliye Nazırı amiral Darlanın Parise hareket ettiği bugün resmen bildirilmiştir.

İngiliz Müstemlekeler Nazırı hasta

Londra 3 (A.A.) — Bu sabah bildirildiğine göre, shhî vaziyeti endişe uyandıran Müstemlekeler Nazırı Lord Lloyd, oldukça iyi gece geçirmiştir. Fakat kendisi biraz daha zayıftır. 61 yaşında olan Lord Lloyd, bundan üç hafta evvel soğuk almıştır.

Merinos fabrikasının açılışının yıldönümü

Bursa 3 (A.A.) — Merinos fabrikasının açılışının üçüncü dönüm yılı bugün on binlerce Bursalının iştirakile kutlanmıştır. Törende vali, parti müfettişi Halk partisi, Halkevi mensupları ile hükümet erkânı, fabrikatörler ve her sınıf sanayi erbabı hazır bulunuyordu.

Bu münasebetle Bursa mebusu Sadi Konuk irad ettiği bir nutukta Ebedi ve Millî Şefimizin uğurlu elleriyle temelleri atılan ve açılışı yapılan bu millî müessesenin verimli mesaisinden bahsetmiş ve Millî Şefin etrafında perçinleşen millî birliğimizin başarıcı kudretinin yurdun her tarafında daha mükemmel eserler yaratacağını söylemiştir.

Nafia müsteşarı

Ankaraya gitti

Şehrimizde bulunan nafia müsteşarı B. Hüsnü Kortel dün akşamki trenle şehrimizden Ankaraya gitmiştir.

B. Roosevelt'in şahsî mümessili B. Donavan Ankara istasyonunda

Kasaplar, değirmenciler zam istiyorlar

Kundura fiatlerini tesbit etmek için tedkikler devam ediyor

Şehrimizdeki değirmencilerden seçilen bir heyet dün fiat mürakabe komisyonu tarafından dinlenmiştir. Değirmenciler, Toprak mahsulleri ofisi tarafından bugünkü matlup analizi tutmadığını, bugünün kilosunun 9,10 kuruştan 9,66 kuruşa yükseltildiğini söylemişler, fiatlerdeki bu fark yüzünden un ve dolayısıyla ekmek fiatlerine zam yapılması lüzum geleceğini bildirmişlerdir. Komisyon, bir kere de Toprak mahsulleri ofisinden malûmat alacaktır.

Kasapların müracaati

Şehrimizdeki toptancı kasaplardan bir kısmı dün fiat mürakabe komisyonu tarafından dinlenmiştir. Komisyon, perakende et fiatlerine ait emsal cedvelini hazırladığı sırada toptancıların, perakendeci kasapların kilo başında 10 kuruş kâr bırakmalarını şart koymuştur. Toptancı kasaplar, bu kârı vermeyeceklerini, perakende et fiatini tesbit etmek üzere karaman, dağlık, etleri için vazedilen 2,1 emsalin 2,2 ye, kıvrıkcı eti için vazedilen 2,3 emsalin 2,4 e çıkarılmasını bildirmişlerdir.

Komisyon, toptancı kasaplardan iddialarını isbat edebilmek için tahriren müracaat edilmesini istemiştir.

Belediye, Erzurum'daki kasaplık hayvan fiatlerini etüd etmiştir. Hazırladığı raporu fiat mürakabe komisyonuna verecektir. Tedkikatına

nazarın Erzurum'da besi karamanın canlı kilosı 28, 29, zayıf hayvanların kilosı 26, 27 kuruşa satılmaktadır. Besi hayvanların canlı kilosı İstanbul 33,5 kuruşa mal oluyor. Bu hesaba göre perakende satışlarda en iyi cins karaman etinin kilosı 65 kuruşa satılmalıdır.

Kundura fiatleri

Fiat mürakabe komisyonunun kundura fiatlerini tesbit etmek için alâkadar müesseselerle yaptığı temaslara henüz neticelenmemiştir. Muhtelif kundura imalâthanelerinden alınan kunduralar komisyonca getirilmiş, kalitelerinin tedkikine geçilmiştir. Bu kunduralardan birkaç tanesi sökülmüş, köselesi, derisi, dişi ve çivileri gözden geçirilmiş, maliyet fiatı hesaplanmıştır.

Kundura fiatlerinin, fiat mürakabe komisyonu tarafından esasla gelinde tedkik edilmekte olduğunu duyan kunduracılar bir kısmı vitrinlerdeki kunduraların üzerinde bulunan etiketlerdeki fiatleri ucuzaletmişlerdir. Alâkadarların tedkiklerine göre evvelce fiatler ikişer ikişer yükselmiştir. 12 liralık kunduralar 14 liraya, bilâhare 16 liraya ve sırasıyla 18, 20 ve 22 liraya yükseltilmiştir. Hiçbir zaman 14 liralık kundura bir müddet sonra 15 lira olmamıştır.

Yok yere yükseltilen kundura fiatleri ucuzaletilecektir.

Nahiye müdürleri

Birer derece terfi ettirilecekler

Ankara 3 (Telefonla) — Dahiliye Vekâleti, nahiye müdürlerinin terfi için bazı kararlar almış bulunmaktadır. Bu husustaki karara ve yeni kararlara istinaden nahiye müdürleri birer derece terfi ettirileceklerdir.

Apartman ve ev kiralari

Ankara 3 (Telefonla) — Yeni şekle sokulan, tamir tedid veya inşa olunan apartman ve ev kiralalarının ne şekilde tesbit edileceğini bir karara bağlayacak olan komisyon bugün Adliye Vekâleti Hukuk İşleri umum müdürü B. İsmail Hakkın riyasetinde ilk toplantısını yapmıştır.

Spekülasyona mâni olmak için tedbirler

Ankara 3 (Telefonla) — Ticaret Vekâleti, muhtelif ithalat maddelerinin piyasadaki satışlarında spekülasyona mâni olmak üzere yeniden tedbirler alacaktır. Vekâlet bu hususta tedkiklerde bulunmaktadır.

Tay deposu

Ankara 3 (Telefonla) — Hasırcı çiftliğinde tesis edilen tay deposuna ait mütedavil sermayenin sureti idaresi hakkında Millî Müdafaa ve Maliye Vekâletlerince bir talimatname hazırlanmış, meriyete konmuştur.

Finlândiyadan sellüloz getiriliyor

Ankara 3 (Telefonla) — Hükûmetimizle Finlândiya arasında akdedilmiş olan ticaret muahedesi hükûmine nazaran memleketimize, kâğıd ihtisasında kullanılan sellüloz vesair diğer iptidai maddeler getirilecektir. Öğrendiğimize göre ithal edeceğimiz bu maddelerden mühim bir kısmı yola çıkarılmıştır.

Depozito ve emanet

Paralarının müruru zaman müddeti hakkında bir kanun lâiyhası

Ankara 3 (Telefonla) — Hükûmet idarelerince depozito veya emanet suretile alınan paraların müruru zamanı hakkında hususî kanunlarda her hangi bir hüküm bulunmamaktadır. Devlet şûrası bu gibi paraların müruru zamanının umumî ahkâm muvacehesinde tedkikine imkân olmadığı mütalâasında bulunmuştur. Bu vaziyet karşısında bahsedilen paraların müruru zaman müddetini tesbit için Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti tarafından bir kanun projesi hazırlanmaktadır.

İzmir vilâyetinin yeni bütçesi

İzmir 4 (Akşam) — Vilâyetin yeni bütçesi 207 bin lira açıkla hazırlanmış, umumî meclise verilmiştir.

Egede tütün satışları

İzmir (Akşam) — Ege mintakasındaki tütün satışları 32 milyon liraya yükselmiştir. Müstahşilln elinde birkaç milyonluk tütün kalmıştır.

İzmirde şiddetli yağmurlar

İzmir 4 (Akşam) — Dün İzmir civarına şiddetli yağmurlar yağmış, Arapderesi taşmıştır. Bornova nahiyesinin Mersinli köyünü su bastı. Su ile mahsur kalan evlerdeki jandarlamalar tarafından kurtarıldı.

Maarif cemiyeti başkanı Edirne'de

Edirne (Akşam) — Maarif cemiyeti başkanı Urfa mebusu B. Refet Ülgen şehrimize gelmiş ve maarif müşaviri B. Fakir Erdemle birlikte Trakya talebe yurtlarını tefit ettikten sonra Ankaraya dönmüştür.

Harpten sonraki Avrupa

Orta Avrupada beş devlet arasında bir birlikten bahsediliyor

Londra 3 (A.A.) — Pat ajansından Daily Telegraph gazetesi, George Slocombe'un Hitlerin Avrupa siyasetine müteallik bir makalesini neşretmiştir. Bu makale ezcümle general Sikorski ile yapılmış olan bir mülakatı ihtiva etmektedir. Polonya Başvekili, milletlerin siyasi ve iktisadi emniyetleri ile saadet ve refahlarının ancak hür devletlerin hükûmranlık haklarından kısmen feragat etmeleri sayesinde temin edileceği kanaatini izhar etmiştir.

Generad demistir ki: «Müttefik iki devlet olan Polonya ile Çekoslovakya, şimdiden bu yola girmişlerdir. General, diğer devletlerin de Polonya ve Çekoslovakyanın gittikleri yola gideceklerini ve harpten sonra Baltık denizi ile Karadeniz arasında Polonya, Çekoslovakya, Macaristan, Romanya ve ihtimal Yugoslavyanın iştirakile büyük bir federasyon vücuda getirileceğini tahmin etmektedir. Avrupa, bir kere Alman tehlikesinden kurtulduktan sonra, Sovyet Rusya ile de mülâkâ meseleleri için memnuniyete şayan bir hal sureti bulunabilecektir.»

Romanyada yeni tevkifler

92 kişiyi öldüren bir lejyoner grupu tevkif edildi

Bükreş 3 (A.A.) — (B. B. C.): 92 kişiyi öldürmekle itham edilen bir lejyoner grupu tevkif edilmiştir.

Bükreş 3 (A.A.) — D. N. B. ajansının hususî muhabiri bildiriyor: Memleketin dahilî vaziyeti hakkında negredilen resmî rapora göre, son 24 saat zarfında her yerde tam bir sükûn müşahade edilmiştir. Bükreşte 2868 kişinin tevkif edildiği de ayrıca bildirilmektedir. Bunlardan bir kısmı serbes bırakılmıştır. Halen mevkuf olanlar 2257 kişidir. Vilâyetlerde tevkif edilenlerin mikdârı 2776 kişiyi balığ olmuştur.

Yeni suikast haberini tekzip

Bükreş 3 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor: Son günlerde Rumen subaylarına karşı yeni suikastlarda bulunulduğu hakkında bazı yabancı gazeteciler tarafından yayılan şayialar, Rumen resmî mahfilleri tarafından katî surette tekzip ediliyor.

Fetemenk Hindistanı

Japonya yeni nizam hakkındaki protestoyu reddetti

Tokyo 3 (A.A.) — Domei ajansının öğrendiğine göre, Japon Hariciye Nazırı muavini B. Ohaşi, Hollanda Hindistanının Asyada her hangi bir devletin idaresi altında yeni nizamla herhangi bir tarzda ilhakına karşı Hollandanın Tokyo elçisi general Palest'in geçen cuma günü yaptığı protesto mahiyetli teşebbüsleri reddetmiştir.

B. Ohaşi, Japonya ile Hollanda Hindistanı arasındaki ekonomik görüşmelerin devam edeceğini general Palest'e bildirmiştir.

Avustralya Başvekili Taberiye'de

Kudüs 3 (A.A.) — Avustralya Başvekili B. Menzies dün tayyare ile Taberiye'ye gelmiş ve yüksek komiser sir Harold Mac Mihael, Avustralya imparatorluk kuvvetleri kumandanı general sir Thomas Blamey ve polis umumî müfettişi tarafından karşılanmıştır. B. Menzies, yüksek komiserin misafiri olacaktır.

Hatırladık ki B. Menzies, B. Churchill ve diğer nazırlarla görüşmek üzere yakında İngiltereyi ziyaret etmek niyetinde olduğunu geçen ay bildirmiştir.

Cenubi Atrikada

Müfrit milliyetçilerle asker arasında hâdiseler oldu

Yohannesburg 3 (A.A.) — Müfrit milliyetçilerin ekalliyet grupuna mensup azası ile izinli askerler arasında çıkan gürültüler şehrin merkezî caddelerinde arbededeler zuhûruna sebebiyet vermiş ve evvelki gece başlayan bu kavgalar fasılalarla dün sabaha kadar devam etmiştir. İnzibat kuvvetleri polis ve askeri kitalarla takviye edilmiştir. 140 kadar yaralının hastaneye kaldırılmasına lüzum hasıl olmuştur.

Yohannesbourg'un yalnız bir mahallesinde zuhur eden kargaşalara cuma akşamı yapılan bir kültür toplantısında doktor Canrensbourg'un söylediği bir nutuk sebep olmuştur. Bu zat Ossewabrandwag teşkilâtının şeflerinden biridir. Efkarıumumiyede mevcut kanaate göre, mezkûr teşkilât İngiliz aleyhtarlığı yapmakta ve cümhuriyetçi fikirlere mütemayil bulunmaktadır.

İtimate sükûn ve intizam içinde cereyan etmiş fakat toplantı bittiği zaman soaka çıkan Ossewabrandwag mensupları ile askerler arasında kavgâ çıkmıştır.

Cumartesi gecesi yeniden bazı arbedeler zuhur etmiştir. Polis göz yaş çıkartan bombalar kullanmış ve kauçuktan mamul sopalarını da istimal mecburiyetinde kalmıştır. Milliyetçi teşkilât karşı tezahürat yapan askerler bu teşkilâtın idarehanesine girmek istemiştir. Fakat polis Transvaler adındaki milliyetçi gazetesinin idarehanesi ile aynı binada bulunan mezkûr teşkilât merkezine askerlerin girmesine mani olmuştur. Mamafih nümayişçiler binanın camılarını kırmağa muvaffak olmuşlardır.

Diğer bir kısım nümayişçiler de sabık Başvekil general Hertzog'aa fikirlerini negreden Uaderland gazetesinin camılarını taşlamışlardır. Bu hâdiseler tiyatro ve sinemalardan çıktığı sırada vukubulmuştur. Halk kavgalara karıştırmamasını şiddetle protesto etmiştir.

Kızılhaçlar faaliyetinin Portekizde merkezileştirilmesi teklifi

Lizbon 3 (A.A.) — Radio Noticias gazetesi, beynelmil kızıllaç faaliyetlerinin Portekizde merkezileştirilmesini istemektedir. Gazete, bütün muharip memleket hükûmetlerinin bu teklifi iyi karşılayacağını muhakkak ad ve Portekiz şehirlerinde merkezler tesis edilerek harbin tehlikelerine maruz çocukların bu merkezlere nakil edilebileceğini derpş eylemektedir.

Bundan başka gazete, münhasıran çocuklara ait olmak üzere muhariplerin tasvibi ve resmî garantileri altında yiyecek maddeleri sevk ve tevziini tavsiye etmektedir.

İspanyada çocuk düşürenlere 12 seneye kadar hapis cezası verilecek

Madrid 3 (A.A.) — Bugün doğumun himayesine müteallik bir kanun negredilmiştir. Bu kanunla çocuk düşürme cürmü 12 seneye kadar hapis cezası ile tecziye edilmektedir. Fakat ana, çocuk düşürme yüzünden ölecek olursa mesuller idamî cezasına çarptırılacaktır.

Bütün hususî doğum evleri ile gebe kadınlara tıbbî vesayada ve müdavatda bulunan hususî klinikler bugünden itibaren kapatılmaktadır.

Romanyada nüfus sayımı

Bükreş 3 (A.A.) — Bugün Romanyada nüfus sayımı yapılacaktır.

Nasıl yazmalı?

Tan gazetesinde bir serlâvha: «H. Hindistanı».

Bu da ne demek? Bilmeye gibi bir şey... Metni okuyorsunuz ki, meğer «Hollanda Hindistanı» demekmiş. Yani eskiden Hindi Felemengî dedikimiz.

Böyle bir kısaltma caiz olmasa gerektir. Zira serlâvhadan mânâyı anlamak lâzımdır.

H. Hindistanı

yazmamalı;

Hollanda Hindistanı

yazmalı!

AKŞAMDAN AKŞAMA

Gün doğmadan
neler doğar!

Evvelki gün hava iyiydi. Çayırık bir yerden geçtim sırada burnuma bahar kokusu geldi.

«— Oh... — diye içimi bu lâtif rayihayla doldurdum. — Güzel mevsim yaklaşıyor. Papatyalar, güller, kirazlar başlayacak...» Ve harbi düşünerek yüreğim cız etti.

Bu ürperti teahhüsüne şimdiye kadar kim kapılmadı? Hani kaybettimiz kıymetli bir insana ait minimini zarif terlikler bir köşede durur da «onun!» diye muhabbetle bakarız. Fakat bu sempati birdenbire eleme inkılâp eder: «Artık ayacıklarına giyemeyecek!»... Önümüzdeki lâtif bahar da, öyle... Hatıra derhal ölüm geliyor, felâket geliyor... Bunu muhtelif meslektaşlarım türlü türlü yazılarla ifade ettiler.

Geçen harpte Orhan Seyfi aynı teahhüsü ne güzel iki mısra haline getirmişti:

Bu sene açılan güllerin rengi
Dökülen kanları hatırlatıyor!

On yedinci asır sonlarında yaşayan Japon şairi Bashô'nun da öyle bir «haikai» si var. (Haikai üç mısra içinde tamamlanan zübdeleşmiş bir Japon manzumesi şeklindedir.)

Ah, baharın otları!
Bunlar savaş alanında ölen askerlerin
Rüyalarından birleşik bakıyordur!

Şair bunu Hiraizumi ovasındaki meşhur muharebe meydanında yazmış...

Bahar ve harp...
Doğum ve ölüm...
Ne hazine... Bununla beraber:

Acı şeyler, Halûk, fakat gerçek...

Harıl harıl hazırlanıyorlar... Müteahhüsün bütün tahminleri aynı merkezde:

«Eli kulağındadır... Nisana, mayısı...»

«Ve bu seferkisi hiçbirine benzemeyecek...»

«Akdenizin de bir yanını garp-ten, öte yanını şarktan kısıklama-ğa kalkacaklar...»

Bahar, o lâtif bahar, tarla tarla, dal dal çiçeklerle, pıtrak gibi meyvaharile, mavi semasile, kuşlarla bahar... Yaklaşıyor: Tipki yüzü gözü kan içinde sarı başak saçlı, göz gözlü, gül yanaklı bir yaralı yavrucağı gibi...

Bununla beraber, pek de o kadar istisnai vaziyet yok. Tarih kurallıdanberi, dünyanın en büyük seferleri, harpleri baharda olmuş... Yeniciler, kış geçti mi yola çıkarlar mı...

Fakat yine de dimağ bu düşünceyi kendinden uzaklaştırmak istiyor... Kabul etsin kabul mi?... Bahis mevzuu bizim cemiyetimizin, medeniyetimizin hayat ve memati...

Size şu pek hususi hatıramızı anlatayım: Matbaadaki masamın üzerinde, yaprakları her gün döndürülme mahsus şu malum takvimlerden bir tane durmaktadır. Belçika'nın istilasına giriştiği gün, bütün dünya, «Yandık, tuttuk!» heyecanındaydı. Doğrusu, ben de âkıbetin hayırlı devam edebileceğinden ümidi hayli kesmiştim.

Etrafıma şöyle bir baktım: On küsur sene dir çalıştığım bu oda... Sevdiğim arkadaşlar... Bunlardan hemen şu haftalarda ayrılmak lazım geleceği intibahına kapıldım. 1940 takviminin son ayından gelişigüzel bir yaprak çevirerek, üzerine dostlarımızın huzurunda şu satırları yazdım:

«Şayet bugün hâlâ cepheye ve harbe gitmemiş aynı odada oturmakta devam ediyorsak Şevket Rado, ilh... davetlidir.»

Sonradan listeye kendiliğinden katılanlar da oldu. Amma, gariptir ki, o işaretli 28 kânunuevvel 1940 tarihli sahife, bizim tarafından farkedilmeksizin geçti... Aynı oda-

Dünkü ihracat
600 bin liraBu haftanın ihracatının
mühim bir yekûn tutacağı
anlaşıyor

Dün muhtelif memleketlere altı yüz bin lira tutarında mal gönderilmiştir. İhracatın yarısını Romanya'ya gönderilen pamuklar teşkil etmektedir. Haftanın ilk gününde yapılan ihracatın altı yüz bin lira ile kapanması hafta içindeki ticari muamelelerin bir hayli yekûnu bulacağını göstermektedir.

Geçen haftanın ihracat yekûnu bir milyon lirayı bulmuştu. Ticaret Vekâletinden bu haftaki ihracat için alınan lisans müsaadelerine nazaran önümüzdeki on gün içinde çok miktarda mal sevkiyatı yapılacaktır. Bu haftanın ihracat emtiası arasında pamuk başta gelecektir.

Macaristanda ticari münasebet tesis için müzakerelerde bulunan Türk ticaret heyeti bir anlaşmaya vardığı takdirde şubat ayının girmesiyle inkışaf gösteren ihracatın daha fazla artacağı söylenmektedir.

Manifaturacıların
teşebbüsleri

Manifaturacılar birliği Macaristana bir heyet göndermiştir. Heyet, Macaristanda ticari temaslar yapmakta olan ticaret heyetimizle konuşacak, Macaristana verilecek pamuğa mukabil manufatura ithalinin teminine çalışacaktır.

Pamuk ihracatı mevsimi içindeyiz. Bundan bir müddet evvel İtalyaya müraacaat eden tüccarlarımızın aldıkları cevaptan, İtalyadan manufatura tedarik edilemek için İtalyaya pamuk satılması lâzımdır denilmiştir. İtalya ile Türkiye arasında ticari bir anlaşmanın meriyette bulunması bu memlekette manufatura ithalini güçleştirmiştir. Türk, Macar ticari temasları müsbet neticeye varırsa Macaristandan manufatura getirilebilecektir.

Millî sanayi
birliği kongresiBugün Ticaret Odası
salonunda toplanacak

Millî sanayi birliği kongresi bugün saat 15 de ticaret odası salonunda toplanacaktır. Kongrede İstanbul Vali ve Belediye Reisi B. Dr. Lütfi Kırdar da bulunacaktır. Senelik mesal raporu okunduktan sonra serbes konuşmaya geçilecektir. Bareme tabî memurlarla ailelimum ayık ücretle çalışan her nevi müesseselerdeki müstahdemin aylıklarından bir kısmını hava kurumuna teberrü etmektedi. Millî sanayi birliği marifetle sanayi müesseselerindeki müstahdeminden toplanan teberrüatın altı yüz bin liraya iblağına çalışılmaktadır.

Müstahdeminden teberrüat kabul edildiği halde sanayi müesseselerinin sahiplerinden hava kurumuna teberrüat yapılmıyor. Sanayi birliği reisi bugün bu toplantı esnasında hava kurumuna tevkiyatının bir usul dahilinde müesses sahiplerinden de yapılmasını istiyecektir. Bu teklif kanuniyet keshettiği takdirde sanayi müesseselerinden hava kurumuna yapılacak teberrüat mühim yekûna baliğ olacaktır.

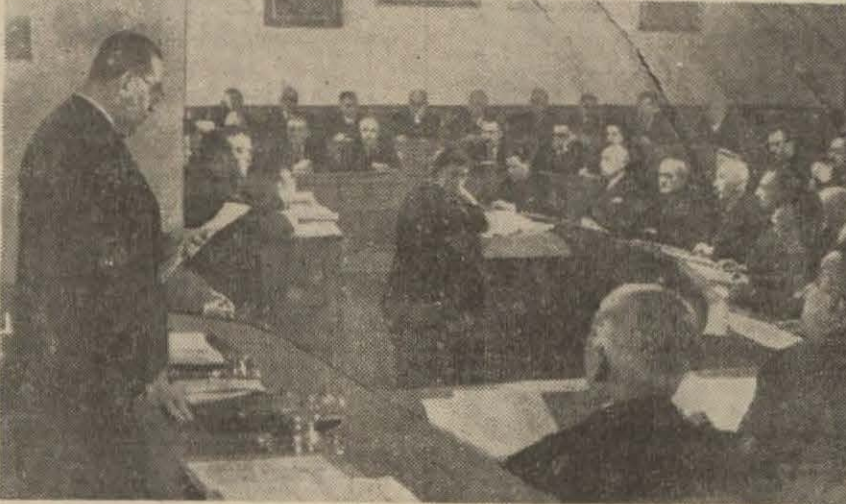
Parti İdare heyeti reisi
Ankara'ya gitti

Halk Partisi İstanbul İdare heyeti reisi B. Reşad Mimaroglu Parti genel sekreterliği ve diğer makamlarla temas etmek üzere dün akşamki trenle Ankara'ya gitmiştir.

da, aynı arkadaşlar hâlâ oturuyoruz...

Onun için «harp demi bahar geliyor!» diye şimdiden pek de ke-derlenmiyim canım...

Gün doğmadan meşimel şebden neler doğar!
(Vâ - Nâ)

Umumî Meclis şubat
toplantısına başladıVali ve Belediye Reisi bir nutuk söyledi,
bütçe, bütçe encümenine havale edildi

Dünkü toplantıda Vali ve Belediye reisi nutuk söylüyor

İstanbul umumî meclisi dün Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın bir nutukle şubat içtima devresine başlamıştır. Meclisin bu içtima bilhassa 1941 senesi bütçesinin tedkik ve müzakeresine tahsis edilmiştir. B. Lütfi Kırdarın meclise hitaben söylediği nutuk şudur:

«Üçüncü intihap devresinin üçüncü yıl şubat toplantısını yapıyorum. Bu toplantı devresinde mesalimizin mühim bir kısmını 941 bütçesi teşkil edecektir. Vilâyet ve Belediye daire ve müesseseleri müdürlerinin hazırladığı bütçe üzerinde daimî encümençe müstahdemler tetkikatta bulunduk. Bunlardan vilâyet varidat ve masraf ve Belediyenin de varidat kısmı yekûnlarını tamamen tesbit ve intaç etmiş bulunuyoruz. Belediye masraf kısmı üzerindeki tedkikat ta ikmal edilmek üzere olup müteakip celsede tab ve tevzii mümkün olacaktır.

Daimî encümenin bugün huzuruna takdim ettiği bütçenin vilâyet kısmı varidatı (5.677.908) ve Belediye kısmı varidatı da (8.869.470) lira olarak tesbit edilmiş bulunmaktadır.

940 bütçesi varidatına nazaran vilâyet kısmında (183.000) lira ve Belediye kısmında da (356.080) lira bir fazlalık vardır.

Arzettığım bu varidat kanun ve bütçe formüllerine uygun bir şekilde yani 939 senesi tahsilâtını esas tutarak aynı zamanda 940 senesi altı aylık tahsilâtının verdiği kanaatle de nazarı itibare alınarak tanzim olunmuştur.

Bütçe muhammenatının istinat ettiği 939 senesi hesabı katısı de bütçe ile birlikte muhterem heyetinize takdim edilmiş bulunmaktadır. Bu hesabı katiye ve daimî encümençe tetkikatı ikmal olunarak bugün huzuruna arzolan 938 senesi hesabı katısına göre 939 senesi tahsilât vaziyetini 938 senesine ve 940 senesinden de şimdiki kadar yaptığımız tahsilât da sabika göre mühim inkışaf ve tezyatı kaydetmiştir. Bilhassa üzerinde memnuniyetle durarak arza layık gördüğüm cihet elhan vaziyetinin iyiye doğru inkışaf etmesine rağmen verdiğimiz direktifler dairesinde her sene tahsilâtımızın ve bütçede muhammenatımızın mühim tezyatiller kaydetmesinin temin edilmiş olmasıdır.

Bulduğumuz ahval ve şerait altında katî esaslara istinaden bu fazlalık pek de az ehemmiyetli değildir.

Vilâyet masraf bütçesine gellince; Havayici zaruriye fiatlerinde zaruri olarak husule gelen mahsus tereffüün neticesi olarak bütçe masraflarını arttırmak mecburiyetinde kaldık. Diğer kısımlarda ise mümkün olduğu kadar tasarrufa riayetkâr bulunduk. Encümençe pek zaruri ve mübrem ihtiyaçlardan başka hiç bir ilâve ve zam derişine imkân bulamadık.

Su verdiğimiz kısa izahatımla vilâyet ve Belediye varidatı vilâyet masraf kısmının ana hatlarını çizmiş bulunuyorum. Yeni yıl bütçemizi vukufu tetkik nazarlarmıza arz ederken hep-

nize devamlı muvaffakiyetler temenni ederim.

Valinin nutkundan sonra bütçe, bütçe encümenine, meclise gelen bazı evrak muhtelif encümenlere havale edildi. Bu arada Taksimde su hazinesi yanında yeni bir sokak açılması, Sarayburnundaki çamlığın bir poligon haline konularak beden terbiyesi genel direktörlüğüne verilmesi, prens Halimin Alemdağındaki çifliğinden hediye ettiği atların ayır deposuna kabul edilmesi teklifleri vardı.

Âzadan Dr. Ali Rıza Atasoy'un teklifi üzerine geçenlerde vefat eden âzadan merhum doktor general Refik Münirin hatırasını tazil etmek üzere bir dakika susulmuştur.

Ruznamede başka bir şey kalmadığından meclisin salı ve cuma günleri toplanması kararlaştırılarak celseye nihayet verilmiştir. Dünkü müzakereyi takib etmek üzere Parti başkanı B. Reşad Mimaroglu samlin locasında bulunuyordu.

Haklı şikâyetler

Boğaziçine kalkan ilk
vapur Ortaköye de
uğratılamaz mı?

Evvelce köprüden Boğaziçine ilk vapur beşi eli geçe kalkardı. Son tarifiede altı otuz alındı. Bu vapurun yolcularını ekseriyetle ameleler teşkil eder. Bu sebeple ne kadar erken kalkarsa o kadar iyidir. Fakat benim temas edeceğim nokta daha mühim:

İlk vapur maalesef Ortaköye uğramaz. Halbuki Ortaköyden binlerce bir hayli amele vardır. Bunlar Beşiktaş kadar ya tramvayla giderek füzul masraf yapmakta, veya kışta kıyamette yürümek mecburiyetinde kalmaktadırlar.

Tarifiede değişiklik yapılırken bu cihet nazarı itibare alınarak ilk vapurun Ortaköye de uğratılmasının teminini rica ederiz.

Bir Ortaköylü karınız

Tramvaydan atlayan bir
çocuk tekerlekler altında
kaldı, hastanede öldü

Vatman İbrahim'in idaresindeki tramvay dün Ortaköye gitmekte iken arkasına bağlı bulunan 506 numaralı römorktan beş yaşlarında bir çocuk atlamış, atlaması beraber tekerlekler altına gitmesi de bir olmuştur.

Vatman derhal arabayı durdurarak çocuk çıkarılmış ve Etilaf hastanesine nakledilmişse de bir müddet sonra ölmüştür. Zabita yapılan tahkikatta çocuğun hamal Mehmedin çocuğu Aydın olduğu tesbit edilmiş ve gömülmesine izin verilmiştir.

Tramvay bilet
ücretleriYeni tarifenin yakında
tasdik edilmesi
bekleniyor

Elektrik ve tramvay umum müdür-lüğünün bilet ücretlerinde küsuratı kaldıran yeni tarifesini şehrimizde nafla müsteşarı mühendis B. Hüsnü Kortel tarafından tedkik edilmiştir. Nafla Vekilli general Fuad Cebesoy da yeni tarifiyi muvafık görmüştür. Ge-rek Vekil, gerek müsteşar tedkik et-tiklerinden tarifenin yakında tasdik edilerek iade edileceği muhakkak gör-ülüyor.

Yeni tarifiede hiç bir muntaka farkı nazarı dikkate alınmaksızın ücret ikinci mevkilerde beş, birinci mevkilerde yedi kuruş olacaktır.

Aktarma biletlerde ücret ikinci mevkilerde yedi, birinci mevkilerde de on kuruş olacaktır.

Şimdilik hiç bir hatta
sefer tatil edilmeyecek

Bir gazete, Samatya ile Yedikuleye işleyen ve tren hattına muvafık olan tramvay seferlerinin tatil edileceğini yazıyordu. Elektrik ve tramvay umum müdürü B. Hukki Erem bu münasebetle dün bir muharririmize şu iza-hatı vermiştir:

«Böyle bir şey düşünülmemiştir. Şimdilik hiç bir hatta seferin tatili mevzuubahis değildir. Bazı gazeteler bu kabil bazı şeyleri kendileri düşü-nüyorlar, yine kendileri bizim tasav-vur ve icraatımız gibi tenkid ediyor-lar.»

Romanyaya bandaj
sipariş edilecek

Devlet Demiryollarına lüzumu olan vagon, tekerlek bandajlarının temin etmek üzere Münakalat Vekâleti na-mına Romanyaya bir heyet gitmiştir. Heyet, demiryolları hesabına bandaj sipariş ederken tramvay idaresinin muhtaç olduğu sekiz yüz bandajı da sipariş edecektir.

Şark şimendiferleri
aleyhindeki davaMahkeme dün ilk
kararını verdi

Devlet Demiryolları dokuzuncu iş-letme hattında çalışan bin kadar me-mur ve müstahdemin eski şark şimendiferleri şirketi aleyhine açtığı tazminat ve ikramiye davası hakkın-da ticaret mahkemesi dün ilk kararı-nı vermiştir.

Mahkeme şark şimendiferleri şir-keti zamanında meri olan nizamna-mesinin seksen ikinci maddesi tedkik edilerek memur ve müstahdemlere yeniden tayin olunacak bir nisbet da-hilinde ikramiye ve tazminat veril-mesine, bu nisbeti tayin etmek için de mahkeme âzasından B. Nazminin niyabeti altında bir ehli-vukuf teşkil edilmesine, şirkete evvelce tasfiye edilmiş olan memurlar arasında İs-tanbul adliye binası yanından evvel dördüncü hukuk mahkemesinde bir dava mevcut olduğu anlaşıldığından, kısmen yanık, kısmen sağlam kalmış olan bu dosyanın mahkeme ve ehli-vukuf tarafından tedkiki heyeti hâki-menin tenvirini muvafık olacağı düşü-nülerek bu dosyanın da dördüncü hukuk mahkemesinden getirilmesine karar verilmiş ve mahakeme martın yedisine bırakılmıştır.

B. Mavrudî'nin validesi
vefat etti

Times gazetesinin İstanbul muha-biri B. Kostantin Mavrudinin validesi bayan Julia Mavrudî vefat etmiştir. Cenaze merasimi bugün (4 şubat) saat on beşte Şişlideki Rum ortodoks mezarlığı kilisesinde yapılacaktır. Arka-daşımıza samimi taziyelerimizi suna-rız.

Bir çırpıda

«Berbad kıldı tahti
Süleymani rüzgâr»
ve «Yazık oldu Süleyman
efendiye...»

Eski edebiyata son derece düşkün ihtiyar bir ahabbıma rasgeldim. Birlikte tramvay bekliyorduk. Vakit geçsin diye edebiyattan bahsediyorduk. Bir aralık ihtiyar dostum:

— Aman, dedi, hazır rasgelmış-ken sana sorayım gazetelerde sık sık kendisinden bahsedilen «Süleyman efendi» kimdir?

Boş bulunup sordum:

— Hangi Süleyman efendi?

Ahabbım benim cehaletime kız-

mış gibi:

— Canım edebiyat bahislerinde sık sık ismi geçen «Süleyman efendi»... Kimdir bu?... Ben tanıyor mu-yum acaba?... dedi.

Benim hâlâ durumsadıgımı gö-rünce:

— Yine anlamadın mı? Kendisi-ne yazık olan Süleyman efendiden bahsediyorum. Hani kendisi hak-kında meşhur «Yazık oldu Süley-man efendiye...» mısra yazılan zat-tan...

— Haaaa... Evet... Nasırsından çok üzrap çeken ve ölen bir zat... Lâkin hakkında yazılan «Yazık ol-du Süleyman efendiye...» mısra en yeni şiirlerden addediliyor. Fena bir şey olduğu zaman, meselâ tavla partisini kaybeden, yahut cebinden para düşüren bir adam bissini bu asrı mısrala ifade ediyor ve: «Ya-zık oldu Süleyman efendiye...» di-yor.

İhtiyar edebiyatçı hayretle yüzü-me baktı:

— Tuhaf şey... dedi, bu «Yazık oldu Süleyman efendiye» mısra yeni mi imiş? Ne münasebet? Bu yepyeni telakkî edilen mısra meş-hur «Baki» den ilham alınarak yazılmıştır.

Baki ve «Yazık oldu Süleyman efendiye» mısra!... O benim hayre-timi görünce verdiği izahatı daha genişletti:

— Bir zamanlar eski edebiyat meraklıları arasında Baki'nin pek ziyade tutan bir mısra vardı. İşte «Yazık oldu Süleyman efendiye...» mısramın babası odur. Onun içinde de bir Süleyman vardır. İşte bizim gençliğimizde bolbol söylediğimiz «Süleyman» lı mısra:

«Berbad kıldı tahti Süleymanı rüzgâr...»

Biz de tavlada satrançta yenildi-gimiz zaman tipki şimdi gençlerin: «Yazık oldu Süleyman efendiye!..» demesi gibi:

«Berbad kıldı tahti Süleymanı rüzgâr» deyip oyundan kalkardık. Hatta hiç unutmam bir yaz şiddetli bir rüzgâr Kalamış civarında Süley-man isiminde bir adamcağuzun deniz hamamını alıp götürmüştü. Bundan bahseden gazetelerden biri yazısı-nın sonunda aynı mısraı kullanmış:

«Berbad kıldı tahti Süleymanı rüzgâr» demişti.

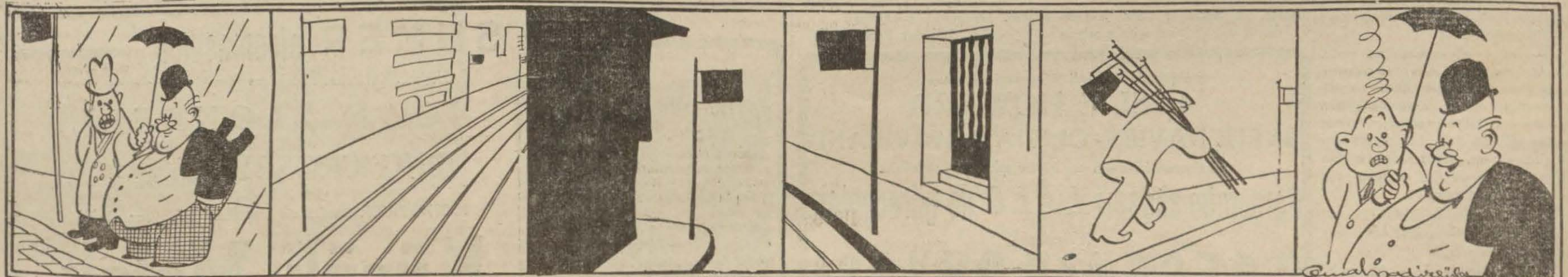
«Yazık oldu Süleyman efendiye...» ile «Berbad kıldı tahti Süleymanı rüzgâr» arasındaki benzerlik derhal göze çarpıyor.

«Yazık oldu Süleyman efendiye» nin neresi yeni? Demek iki edebi-yatçı nesli de bir mesele karşında hayıflanmak için mutlakla Süley-manlı mısra söylemek ihtiyacını his-sediyorlar. İşte iki Süleyman arasın-daki fark... Biri eskilerin Süleyma-nı, öteki yenilerin...

Aradan geçen seneler «Berbad kıldı tahti Süleymanı rüzgâr» mısra-ını unutturdu.

Ne garip tecellidir ki Baki'nin bu mısraını «Yazık oldu Süleyman efendi» sözile hatırlıyoruz ve en yeni zannedilen mısraın altından kudemadan «Baki» çıkıyor.

Hikmet Feridun Es

— 35 tramvay durağının kaldırıl-ması düşünülürken bir hakikat keş-fedilmiş bay Amca...

... Meğer caddelere dizilen o sıra-sıra, ihtiyar, mecburi durakların birkaçı «Hatırlı» duraklarımış!...

... Bunu öğrenince «Neden ben-de evimin önüne bir durak yaptır-mamışım?» diye âdeta hayıflan-dım!...

... Meselâ tramvay «Şaşkın bak-kalı» için durur da neden «Bay-Amca» için durmaz?...

... Şimdi 35 duraktan oluyoruz amma hatırlı duraklara da pay-dos!...

B. A. — Paydos edilecek bir de «Keyfi» duraklar var!...

— ?...
B. A. — Vatmanlarla biletçilerin keyfine göre yapılan duraklar!...

Eski evlerde su meselesi, kuyuların rolü, gusülhaneler

Kuyuya düşen kovayı çıkarmak mühim bir mesele idi. Bu, balık tutmayı andırırdı. Kuyuya tulumba yaptırmak en büyük konfor telâkki edilirdi

Dün eski evlerdeki «su meselesi» aklıma geldi. Nerede o zamanlar her evde akar su?.. Hatta şimdi birçok apartmanlarda olduğu gibi musluğu açar açmaz fosur fosur sıcak su?.. Ne münaşebet?.. Var mı kuyu? Yok mu kuyu?

Eskiden evlerde sabah olunca ilk iş — tabii gazlar konulduktan ve lamba şişeleri silindikten sonra — evdeki bütün musluklara, haznelere, helâlara su taşımak olurdu. Meselâ yukarı musluklardan birinin önünde yüzünü yıkayan büyük beyin sesi yükselirdi:

— Kız Aysel!.. Bu hınzır gene sicim gibi akıyor. Halâ musluklara su konulmadı mı? Bir şey değil, yüzüm sabunlu kalacak!..

Bunun üzerine evde su çekmek ve musluklara su taşımak vazifesini gören derhal faaliyete geçerdi. Kovalar elde merdivenlerden çıkırdı. Aman ne rahatsızlık o?.. Ekseriya muslukların kocaman bir mekik şeklindeki hazneleri helânın içinde ve yüksekte bulunurdu. Bunları doldurmak için ayak yolu aralı ile helâ arasındaki eşiğe çıkacakmış. Haznenin tahtadan yuvarlak kapağını açacak ve elinizdeki kovayı yukarıya kaldırarak, güldür güldür boşaltacakmış. Bütün musluklar, hazneler, helâlardaki ibrikler ağız ağıza su ile dolacak!..

O vakitler ancak Avrupaya gidip gelenlerden işitirdik:

— Efendim, ne medeniyet, ne medeniyet!.. İpini çekince «gürrrr!» diye su boşanan yüz numaralar!.. Avrupa bu... Ne medeniyet efendim, ne medeniyet!..

O zaman düşünürdük! Bir ipini çekince «gürrrr!» diye suyu boşanan yüz numara hal.. Evet, evet, ne medeniyet!.. Ne medeniyet!.. Küçükken dinlediğim bu ipini çekince gürrrr diye su akan yüz numara benim gözümün önüne bir fizik laboratuvarı filân tarzında modern teknik ile alakâdar pek fazla otomatik bir yer gibi gelirdi.

Kuyuya düşen kovalar

Su taşımak başka, kuyudan su çekmek gene başka bir derdi. Bazan kova kuyunun kenarlarındaki çıkıntılı taşlardan birine takılır, «cop!» işeril..

Haydi o zaman komşu komşu çengel aramağa...

Bu sırada kuyunun üstünden aşağı eğilip bakılır ve düşen kova hakkında mütalâalar yürütülürdü: — Düşmüş amma batmamış, suyun üstünde duruyor... Bir çengel gelse!..

Nihayet komşuya çengel aramağa giden çocuk veya kadın şangır şungur eve dönerdi.

Çengeller iki türlü idi. Bir «baş çengeli» denilen kocamanları vardı ki bunların üst tarafı daire şeklinde idi. Bu dairenin etrafında da beş çengel asılı idi. Bu baş çengeli ile kuyuya düşen kovayı yakalamak çok kolay olurdu. Bir de alelade çengel vardı.

Bunlardan biri ipe bağlanır, kuyunun başında olta ile «balık tutma» gibi bir faaliyet başlardı.

— Hahh... Takıldı, takıldı...

— Aman yavaş çek... Sapından değil... Kenarından takılmış galiba, tam çıkacağı sırada düşüyor.

Çok defa da bu korkulan şey başa gelmez değildi. Fakat bazan kovayı çıkarmak üzere getirilen çengel de suya düşerdi. İşte o zaman düşen çengeli çıkarmak için ikinci-sini aramak icabederdi.

Yolda kalan iz!

Sular kuyudan çekilip, musluklar, ibrikler doldurulduktan sonra ekseriya evin hanımının hizmetçiye çıkıştığı işitilirdi:

— Hay Allah cezanı kaldırsın... Kız sen ne zaman adam olacaksın? Yukarılara su taşırken bütün merdivenleri ıslatmışsın. Yarın öbür gün evlenip ayrı bir ev açınca ne yapacaksın bilmem ki... Elin herifi seni iki gün çekmez. Biraz aklını başına alsan a... Koca lafi edilince cin gibi kesilirsin amma...

Hakikaten eğer su dikkatsizce taşınırsa merdivenlerin her basamağı birer parça ıslanırdı.

Bu gibi vaziyetlerde su taşındıktan sonra merdiven basamakları ve muşambalar kuru bezle silinirdi. Suyu, etrafı, merdivenleri ıslatmadan yukarı katlara taşımak âdetâ bir marifet addolunurdu.

Bir çeşme başında su dolduranlar

O zamanın konforu: Tulumba!

Kuyuya tulumba yaptırmak bir zamanlar âdetâ asrî konfordan telâkki olunurdu.

— Köşe başında oturan Yağcılar kuyularına bir tulumba yaptırmışlar... Gel keyfim gel... Güldür güldür, kol gibi su akıyor... Hem düğün bir kere ne rahatlık!.. Yazın gir tulumbanın altına yıkan, serinle...

İşte tulumba sahibinden böyle bahsedilirdi. Yaz mevsimlerinde tulumba bir nevi duş halinde de kullanılırdı.

Sonra komşudan su almak âdeti de vardı. Meselâ «çatçat» kapı iki elinde iki boş kova ile su almağa gelen komşulara çok defa raslanırdı. Hele evinde çeşme halinde akar su bulunanlar bu kabil ziyaretlere daima şahid olurlardı.

Evinde çeşme halinde tatlı suyu bulunmak!.. Bu pek mühim bir şeydi. Büyük bir refah ve varlık alameti idi. Herkes, bütün komşular bu mesud insanların yüzüne gülerdi. Onlardan bahsolunurken:

— Hanım... İnsan yaşayınca işte böyle yaşamalı... Evinde her türlü rahat var. Şöyle bir musluğu çevirince şörrrr diye bal gibi tatlı su!..

Sokaklarda su taşıyanlar

Yalnız evlerde değil, sokaklarda da su taşıyan kadınlara, erkeklerle, bilhassa çocuklara raslanırdı. Bunlar zaman zaman ellerindeki kovaları yere koyup dinlenme molaları verilerdi. Çocukların arasında hevesli sakalar vardı. Bunlar kendilerine çaki ile saka sırtı şeklinde küçük sopalar yontarlardı, onların da uçlarına mini mini yağ tenekeleri bağlarlardı. Bununla hususî surette sakalık ederlerdi. Meselâ bizim mahallede Abbas denilen bir çocuk kendisine böyle gayet güzel bir saka sopası yapmış, parlak, küçük tenekeler bulmuştu. Bunlarla bir omuzunu eğiltilip, sert adimlerle su taşımalarını seyrederken bizim içimiz giderdi. Kaç kere ona sanki büyük bir zevkmiş gibi:

Ne olur Abbascığım!.. Biraz da biz taşıyalım!.. diye yalvarmıştı. Fakat o her defasında büyük bir adam tavırla:

— Siz sırtla su taşıyamazsınız!.. diye bizim arzularımızı reddetmişti.

Evde yıkanmak meselesi

Eski evlerde su meselesi böyle iken yıkanmak da pek mühim bir mesele idi. Mutfakta, helâ arasında, hattâ büyük leğen içinde odada

yıkayanlar bile vardı. Hele bu leğende ve odada yıkanmak!.. Yere kocaman bir bez serilir, sıcak ve soğuk su dolu tenekeler, kovalar getirilir. Haydi leğen taşar... Yıkanmak değil, bir rezalet!.. Maamafih bu leğenli banyolar daha ziyade çocuklara mahsustu.

Evin hayatında gusulhanenin de büyük bir mevkii vardı. Döşemesi çinko kaplı bu küçük dolabın penceresi olmadığı için ekseriya içinde bir petrol lambası yanardı. Su mutfakta ısıtılıp yukarıya, gusulhaneye çıkarılırdı. Yıkanıldıktan sonra çamaşırlar kapı aralığından uzatılır, içeride giyilirdi.

Nerede şimdiki gibi erkekler için banyoda traş olmak saadeti!.. Her zaman hazır sıcak su?.. Yahut elektrik prizini sokunca iki dakikada traş suyu kaynatmak imkânı? Sabahleyin beyin traş suyu ateşe konur, hazırlanırdı. Lâkin o zamanlar pek alafranga, asrî erkekler evde traş olurlardı. O da ustura ile... Konsol aynasının karşısında... Küçük taslara sıcak sular konulur, ustura kayışına sürülür, traş başlardı.

Hem erkekler o zamanlar traş hususunda daha mı beceriksizdiler neydi, ustura ile traş olurken ekserisi âdetâ küçük bir ameliyat geçirirdi. Meselâ zavallı amcacığım traş olmak üzere gittiği konsolun önünden yüzünün kırk yerinden kesmiş, kan revan içinde, çehresi pamuk tarlası halinde — kesiklere bastırıldığı pamuklardan — avdet ederdi.

Bugün evlerde artık ne kuyunun, ne sarnıcın, ne de kuyu çengelinin rolü kaldı.

Halbuki eskiden kuyu bir ev için ne mühim şeydi. Yazın firijider halinde kullanılırdı. Genç kızlar ana babalarını, müşkül bir vaziyet karşısında:

— Vallahi kendimi kuyuya atacağım!.. diye tehdit ederlerdi.

Bir kere tanıdıklardan birinin kızı, istediği adama verilmemesi yüzünden anasına babasına bu tehdidi savurmıştı. Bir misafirlikten eve dönen ana baba, kızı ortada görmeyince çılgına dönmüşler, hemen kuyuya koşmuşlardı. Bir de bakmışlar, kuyunun kapağı da açık... Eyvahlar olsun!.. Bir vaveylâ, bir telâş... Kuyuculara haber salınacağı sırada genç kız çıka gelmiş. Meğer komşuda imiş!..

Gece kuyunun yanına yaklaşılmazdı. Maazallah çekermiş!!

Hikmet Feridun Es

Kız mektepleri voleybol maçları

Dün Eminönü Halkevinde kız mektepleri voleybol müsabakalarına devam edildi. İyi bir şekilde geçen maçlarda Şişli Terakki - Boğaziçine, Kandilli de Cumhuriyet lisesine mağlûp oldu.

Günün ilk karşılaşması Şişli Terakki - Boğaziçi arasında oldu. Mütevazın bir şekilde cereyan eden bu maçı Boğaziçi 15-8, 15-7 kazandı. Takımlar: Boğaziçi: Nilüfer (kapitan), Emel Salmaz, Lâmia, Handan, Handan.

Şişli Terakki: Selma (kapitan), Türkân, Emel, Sıdika, Refhan, Necîlâ.

Günün ikinci karşılaşması Kandilli ile Cumhuriyet arasında oldu. Cumhuriyetin güzel oyunu karşısında Kandillinin şanssızlığından oyun Cumhuriyetin 16-14, 17-14 galebesile son buldu.

Takımlar: Cumhuriyet: Nihal (kapitan), Semahat, Kâniye, Hayrûnnisa, Bidar, Belkis.

Kandilli: Saima (kapitan), Halide, Vildan, Meserret, Selma, Süheylâ.

Edirne'de spor müsabakaları

Edirne (Akşam) — Maarif Vekâletinin şehrimiz mektepleri arasında tertip ettiği spor müsabakalarına cumartesi ve pazar günü devam edilmiştir.

Programa göre dün yapılması icap eden Kız sanat - K. Öğretmen okulları voleybol müsabakası K. Sanatın gelmemesi üzerine Öğretmen okulunun hükmen galibiyeti ile neticelenmiştir. Bu müsabakadan sonra kızlar arasındaki voleybol karşılaşmaları sona ermiş ve K. İhsaî birinci, K. Öğretmen okulu ikinci olmuşlardır.

Pazar günü öğleden evvel saat 10 da erkek lisesinin kapalı jimnastik salonunda erkekler arasındaki voleybol karşılaşmalarına devam edilmiştir. İlk olarak Sanatlar - E. Öğretmen okulunun B takımları karşılaştılar ve neticede E. Öğretmen takımı iki sette de galip gelmiştir.

A takımlar: Aynı okulların A takımları müsabakası yapılmış, ilk seti E. Öğretmen kazanmıştır. İkinci sette 14 sayıya kadar çıkan Sanat takımı rakibinin üstün çalışmalarına rağmen bu seti de kaybetmiş ve E. Öğretmen takımı galip olarak sahadan ayrılmıştır.

Bu suretle okullar arasındaki spor hareketlerinin voleybol kısmı nihayet bitmiş, erkek lisesi birinci, E. Öğretmen takımı ikinci ve E. Sanat okulu da üçüncü olmuştur.

Haftaya basket bol ve diğer spor müsabakalarına devam edilecektir.

İzmirde lig maçları

İzmir 3 (A.A.) — Dün yapılan lig maçlarında Altay Demirsporu 3/0, Altınordu Karşıyakayı 2/0 mağlûp etmişlerdir.

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Alman hava kuvvetleri umumî müfettişi general Milch radyoda bir nutuk söyleyerek Almanları fazla nikbinliğe kapılmamağa davet etmiş ve İngiltereye karşı mücadelesinin kolay olmayacağını ilâve etmiştir.

General, İngiliz hava kuvvetlerinin Almanyaya ağır hasarlar yapmasına intizar etmek lâzım geldiğini kaydederek tayyarelere karşı müdafaa tertibatından mucizeler beklememek icap ettiğini de söylemiştir.

General Milch'in sözleri Hitler'in sözleri ile tezad teşkil etmekte ve düşmanı takdir etmektedir. Filhakika Alman hava kuvvetleri umumî müfettişi İngiliz tayyarecilerinden bahsederken şu sözleri söylemiştir:

«Daha 1918 senesinde İngiliz tayyarecileri Almanlardan sonra dünyanın en iyi tayyarecileri idi. İngilizler muharip bir kavimdir. Biz İngiliz mukavemetini kırmamanın Polonyanın, Belçikanın ve Fransanın mukavemetlerini kırmaktan farklı ve güç olduğunu biliyoruz.»

KÜÇÜK HABERLER

★ Belediye, şehirde umumî bir teftiş yapılması için müfettişlerine talimat vermiştir. Belediye müfettişleri dün Üsküdar ve havallisinde bir teftiş yapmışlar, bazı esnafın noksanlarını görmüşlerdir. Noksanlar için ihbarlar yapılmış, bazı esnafa da ceza verilmiştir.

★ Ağaç dikmek mevsimi geldiğinden Belediye şehrin muhtelif semtlerini ağaçlandırmaya karar vermiştir. Bu arada Karacaahmed mezarlığının çorak yerlerine dikilmek üzere 1000 servi, Çamlıca tepesine de 500 servi ve 250 çınar tahsis edilmiştir.

★ Dün tüccara 40 ton makara, on bin sandık teneke, sekiz ton kaucuk ve bir mikdar zınnık tevzi edilmiştir. Otomobil lâstığı tevziatı devam etmektedir.

★ Esnaf cemiyetleri kongrelerine bugünden itibaren başlanacaktır. Bugün saat 14 de Hamamcılar cemiyetinin kongresi yapılmaktadır.

★ Dün Beyazıdda Çarşıkapi ve civarında kontrol yapan zabıta memurları yirmi kadar dilenci yakalayıp haklarında lazım gelen evrakı tanzim etmişler ve adliyyeye vermişlerdir. Bu dilenciler, muhtelif müddetlerle Belediye hizmetlerinde boğaz tokluğuna çalıştırılmışlardır.

★ Üsküdar'da oturan Fikri ve Neşet isimlerinde iki arkadaş dün biraz keyif olarak köprüünün Üsküdar iskelesine gelmiş vapur beklemekte iken birbirleriyle sakalsımaşa koyulmuşlar, bu sırada Fikri denize düşmüş, boğulmak üzere iken etraftan yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

★ Dün yapılan seyrüsefer kontrolunda karnesiz çalışan üç, sıhhi muayenesini yaptırmayan bir, otomobilinde dikiz aynası kullanan bir, mühürsüz plâkalı otomobil kullanan bir soför cezaya çaptırılmış, Eminönünde tramvaylar yürürken inip binen yirmi beş kişiden birer lira para cezası alınmıştır.

MÜNİR NURETTİN KONSERİ

Bu Akşam FRANSIZ Tiyatrosunda

Biletler gişede satılmaktadır. Tel: 41819

İSTANBUL Halkına Müjde!

Yarın matinelere den itibaren İstanbul 2 büyük sinemasında birden

AZAK ve TURAN

(TÜCCAR HORN) danberi henüz bir eşi yapılmamış ve ondan daha mükemmel bir film.

ROBENSON ADASI

Muazzam ve heyecanlı bir mevzu... FREDY BARTHOLOMEW - EDNA BEST ve sinema dünyasının henüz 2 buçuk yaşında en genç sanatkarı BOBY QUILLAN ayrıca 2 sinemada ilâve olarak:

TURAN'da
BAĞ ŞARKISI

Gene Autry. Büyük sergüzeşt filmi

AZAK'ta
HOLLIVUT REVÜSÜ

Büyük Revü filmi

Bu akşam SUMER sinemasında

Neg'e... Kalkkaha... Şarkı ve Müzik müsameresi...

JOAN BLONDELL

BING CROSBY

Orkestrasi ve talebeleri ile

MISHA AUER tarafından yaratılan (Fransızca sözlü)

Küçük Melek

Fevkalâde şen operet filminde yeni JITTERBURG SWING dansı göreceksiniz. Yerlerinizi evvelden aldınız. Tel: 42851

Şekspiri en kudretli bir şekilde yaşatan

LESLIE HOWARD

BETTE DAVIES - OLIVIA de HAVILAND

ile sinema âleminin en büyük şaheserini yarattı.

Perşembe akşamı LÂLE'de göreceğiniz

(Fransızca)

O GECENİN RÜYASI

Edebiyat âleminin en canlı bir hayatı, artist kudretinin en parlak misalidir.

Alim çocuklar

Üniversite rektörü, Tıp Fakültesinin senelik çayında talebelerin derdlerini dinlerken bir genç, iki tıbbi formül elde ettiğini, bunlardan birinin ihtiyarları gençleştirmeye yarayacağını, diğerinin ise şeker hastalığının en müessir devası olan Ensülin'in yerini tutacak bir ilaç olduğunu söyledikten sonra bunların tecrübelerini yapmaya bir türlü imkân bulamadığından şikâyet etmiş.

Bu iddianın mahiyeti şüphesiz belli değildir. Fakat ben bu münasebetle umumî bir şikâyetten, arasına matbaamıza bizzat gelerek veya gönderdikleri mektuplarla dünyayı hayrette bırakan bir makine düşündükleri halde bunu tahakkuk ettirmek için havşurdıkları her kapının yüzlerine kapandığını, kimsenin kendilerini anlamak istemediğini, inatçı bir alâkasızlıkla karşılandıklarını söyleyen, bununla beraber hiç bir ilim hüviyeti taşımadıkları, hattâ okumak yazmak bilmedikleri görülen mucidlerin şikâyetlerinden bahsedeyim.

Anlaşılmadıklarını iddia eden bu nevi mucid ve kâşif kabalığının asıl anlamadığı şey mucid ve kâşifin ilim karşısında pek ciddi olan hakiki mahiyetidir. Bilmiyorlar ki mucid ve kâşif, durup dururken kafasına yepyeni bir fikir konuveren alelade bir adam veya keşif ve icad istidadile dünyaya gelmiş mübarek bir çocuk değildir. Her icad ve her keşif, en esaslı ilim hamulesile yüklü bir kafanın seneler süren çalışmaları, derin tedkik ve tecrübeleri mahsulüdür. Sanatta virtüöz varsa da ilimde yoktur. Altı yaşında bir çocuğun harikulâde keman çaldığı görülüyor; fakat çocuklar, okuma yazma bilmiyenler, metodlu bir ilim yükünü hazmetmemiş kimseler arasında âlimler, mucidler ve kâşifler çıktığı görülmemiştir. İlim tarihi âlim çocuklardan bahsetmiyor.

Halbuki bizde ancak yukarıdaki şartlar içinde bulunan kimseler icadlara kalkıyor, sonra «icadına karşı neden bu alâkasızlık?» diye kendi kendilerine soruyor ve ciddi surette üzülüyorlar. İlimin yapılmasını imkânsız gördüğü «Kendi kendine işleyen makine» yi yaptım diyen Con Ahmed beylerin ve çeşit çeşit cahil muhterilerin cemiyette gördükleri alâkasızlık bundan ileri gelmektedir. Evvelâ bilinmesi lâzım gelen şey mucid ve kâşifin ne olduğudur.

Şevket Rado

KUŞ BAKIŞI:

Fransada yiyecek meselesi

Fransada yiyecek meselesi son günlerde çok ehemmiyetli bir şekil almıştır. Asırlardanberi bol-luk içinde yaşamış, yiyecek sıkıntısı çekmemiş olan Fransa, bozgundan sonra birdenbire erzaksız kalmıştı. Mevcut stoklardan büyük bir kısmı harap olmuş veya işgal altındaki sahada bırakılarak Almanların eline geçmişti. Maamafih Vichy hükûmeti, cenubi Fransadaki stoklara el koyarak, bir taraftan da halkı ziraate teşvik ederek yiyecek buhranına meydan vermiyeceğini ümid ediyordu. Bu ümidler tahakkuk etmemiş, geçen ayın ortalarına doğru buhran başgöstermiştir. İsviçrede çıkan Gazette de Lausanne'nin Vichy muhabiri gazetesine gönderdiği bir mektupta diyor ki:

«Vaziyetin vahim bir şekil almasına sebep şiddetli kıştır. Soğuklar yüzünden, esasen kış olan kömür sevkiyatı yapılamamış, vagonlar dolusu patatesler donmuş. Sütçüler, sebzeciler süt ve sebzeyi istasyonlara götürmemişlerdir. Hariçten de Fransaya birşey gelmiyor. Bütün Atlantik limanları işgal altındadır. Hükûmetin elinde yalnız Akdeniz limanları kalmıştır. Buraya Afrikadan pek az şey naklediliyor.

Tabii zamanda, Fransada istihsalâtın en mükemmel olduğu devirlerde hariçten 6 milyon ton yiyecek, 1,250,000 ton kuru sebze, 1,585,000 ton patates, 682,000 ton taze sebze, 4,718,000 ton buğday, 5,632,000 ton pirinç, 3,169,000 ton şeker, 186,200 ton kahve, 692,000 ton zeytinyağı, 240,000 ton domuz et, 68,000 ton konserve et ih-hal edilirdi. Bugün bunlardan hiç biri gelmiyor. Fazla olarak bir kaç milyonluk işgal ordusunu beslemek mecburiyeti de vardır.

Erzak kıtlığı bilhassa işgal altındaki olmanın sahadaki şehirlerde göze çarpıyor. Vichy'de işe meselesini bir derece halletmek için şehirden 15 - 20 bin kişi çıkarılmasına karar verilmiştir. Şehirde kalmak için bir sebep göstermek ve vesika almak lâzımdır. 15 - 20 bin kişi gidince bir parça ısınmış bir oda bulunacağı ümit ediliyor. Vichy otellerinden yüzde sekseninde ısıtma tertibatı yoktur. İhtiyazlı bir mevkim olduğu için bu satırları gûya ısıtılmış bir odada yazıyorum. Halbuki sıcaklık ancak 3 derecededir ve yazarken parmaklarımızı nefsimle ısıtmağa çalışıyorum.

Kış yüzünden kıtların köyle-re indikleri, tıllıkların köylerin içine kadar girdikleri söyleniyor. Pencereden bakarken kargaların Vichy sokaklarındaki çöp teneke-lerini karıştırdıklarını görüyorum.»

İsviçreli gazetecinin Fransız sansüründen geçen şu satırları Fransada yiyecek meselesinin ne kadar ciddi bir şekil aldığını gösteriyor. Bugünkü vaziyet dahilinde bu meselenin kolayca halledilmesi beklenemez.

Kaçak cıva istihsaline kalkışan 7 kişi enkaz altında kaldı

Konya 3 (Akşam) — Yedi arkadaş Sızmanda metruk ocaklardan kaçak olarak cıva istihsaline kalkışmıştır. Fakat ocak içindeki direklerin çürümüşünden kemer çökmüş, bunlar enkaz altında kalmışlardır. Üçü derhal ölmüş, dördü ağır surette yaralanmıştır.

Daha 6000 yoksul talebeye yemek verilecek

İlkmektep talebesi içinde işe edilemeyen daha 6000 yoksul çocuk vardır. Bunların da himaye ve işe edilmeleri için ilkokullar yoksul çocuklar yardım cemiyeti yeni bazı yardım menbaları bulmuşlardır. Bu yardım menbaları halkın para, bazı tecarüatın da yiyecek maddelerini tebedür etmelerinden ibarettir. Yardımlar fillen temin edildikten sonra bu altı bin çocuğun yardımına başlanacaktır.

Askerlik Bahisleri

İngiltere ve Almanyanın hazırlıkları

Tanınmış bir askerî muharrir göre, en büyük mücadele denizaltılarla tüccar gemilerini himaye vasıtaları arasında olacak

Almanların İngiltereyi istila etmek için yeniden mühim hazırlıklar yaptıklarından bahsediliyor. Fakat birçok askerî muharrirler böyle bir istila hareketine pek ihtimal vermiyorlar. İngiltereyi tehdit eden en büyük tehlikenin istila teğebbüsü, ne de tayyare taarruzu olmadığını söylüyorlar. Bunların kanaatine göre İngiltere için asıl tehlike ticaret filosunun uğradığı zararlardır. İngiltere şimdiye kadar bu zararları telafi etmeğe muvaffak olmuştur. Almanlar denizaltı harbini şiddetlendirerek İngiliz ticaret filosuna daha şiddetli darbeler vurmak istiyorlar. Diğer taraftan İngilterede tahli-bahislerle mücadeleyi şiddetlendirmek için çalışmaktadır.

Tanınmış askerî muharrirlerden al-bay Grossellin, İsviçrede çıkan Journal de Genève'de yazdığı bir makalede diyor ki:

«Harp harekâtı ilerledikçe tayyare-nin yalnız başına neticeyi temin edemeyeceği daha iyi anlaşılacaktır. Tayyare, hiç şüphesiz, müthiş bir silâhtır. Fakat o kadar. Tecrübe gösteriyor ki hava kuvvetleri askerle birlikte olmayarak yalnız başına ve işle-rinden uzakta faaliyette bulunmak için son derece muazzam levazıma, pek çok tayyareye ve pilota malik ol-malıdır. Hava taarruzlarındaki fasilalar bundan ileri gelmektedir.

Bugün bir vaka meydana geldi: İngi-tere, havadan yapılan bütün tahribata rağmen ayakta durmakta, bu dar-belere mukavemet etmektedir. Mih-ver de İngiliz hava kuvvetlerinin ta-arruzlarına mukavemet ediyor.

İngiltere, istila tehdidine rağmen, anavatan müdafaa kuvvetlerinden mühim miktarda tayyare, harp gemisi ve asker ayırarak Akdenize sevk etmek suretilerle tehlikeli bir vaziyeti kabul etmiştir. Fakat bu hareket muvaffaki-yetli neticeler vermiştir. Gerçi birinci ve ikinci kânun aylarında Alman tay-yarelerinin İngiliz sanayi mînakala-rına taarruzları şiddetlenmiş, deniz-altılar fazla miktarda İngiliz vapuru batırmışlardır. Fakat Almanların Ak-denize hava kuvvetleri göndermeğe mecbur kalmaları gösteriyor ki, Libya-da ve Arnavutlukta elde edilen mu-vaffakiyetler Alman kuvvetlerinin öteye berie serpiştirilmesine lüzum

göstermiştir. Bu, Britanya adalarına karşı hareketi zayıflatan bir amildir. İngilizlerin Sidi-Barrani ve Bardia-daki muvaffakiyetlerinin diğer bir mânası vardır: Bu hareket İngiltere ile dominyonlar arasındaki birliği gös-termiştir. İngiltere, bu birlik sayesinde Libyada son taarruza kadar mev-cud olan tehlikeli vaziyeti ortadan kaldırmıştır.

Amerika birleşik hükûmetleri, İn-giltereye yardım etmek için, muazzam bir inşaat programı hazırlamıştır. Bu programın tatbikine 941 senesinin ikinci altı ayı zarfında başlanacaktır. Program mucibince 8000 pike tayya-resi, 8000 iki motorlu yarı ağır bom-bardman tayyaresi, 4000 dört motorlu ağır bombardman tayyaresi ki ceman 20 bin tayyare yapılacaktır. Bunun yarısı İngiltereye gönderilecek, diğer yarısı Amerikanın müdafaa kuvvetlerini takviye edecektir.

Amerika şimdi İngiltereye ayda 300 tayyare teslim ediyor. Marttan itibaren bu miktar beş yüze çıkacaktır. 940 temmuzunda verilen miktar ayda yüz tayyare idi.

Amerika hakikaten tehlikeye maruz mudur, yoksa bu endişe bir vehim midir? Bunu bilemeyiz. Yalnız ortada mevcut birşey vardır ki o da İngiltere 941 de mukavemet ederse Amerikayı 942 senesine kadar muhafaza edeceği kanaatidir. 942 de Amerikanın büyük sıralı kudreti tam randıman vermeğe başlayacak ve pek muazzam harp malzemesi inşa edilebilecektir.

İngilterenin Akdenizde ve Hindis-tan denizinde Hindiyolunu müdafaa etmek için mühim deniz ve hava kuvvetlerine malik olması lâzım gel-mekle beraber bu kâfi değildir. Asker, malzeme getirmek ve ihracatı temin etmek için büyük bir ticaret gemisi filosu olması lâzımdır. İngiltere, harp içinde olmasına rağmen ihracat yapı-yor. Bu hâdise, bu harbin en şaşılacak vakalarından biridir. 940 Eylülünde İngiltere, harice 939 Eylülünde satıl-dıran 100 milyon daha fazla satış yapmıştır.

İhrac edilecek malları nakletmek için 1940 temmuzunda İngiliz limanla-rından ayrılan vapurlar ikinci kânun ve nisan aylarında hareket eden va-purlara nisbetle dörtte bir derecesinde fazla idi. Halbuki temmuz ayı tica-

ret gemilerinin en çok zarara uğradık-ları bir ay olmuştur. İngiliz İstatistik-lerine göre bu ay zarfında 312,518 ton-luk tüccar gemisi batırılmıştır. Buna mukabil 4,500,000 tonluk vapur hedef-lerine vasil olmuştur.

İngiliz ticaret filosunu teşkil eden gemilerin tonajı harbin iptidasında 20 milyondur. Bir sene sonra, 4 ağustos 1940 da hemen gene bu miktardır. İn-gilizler 2,500,000 tonluk İngiliz, mü-tetik ve bitaraf vapur batırıldığını ilân etmişlerdir. (Almanlar 5,078,038 ton iddia ediyorlar.) 1 Eylülde İngilizler zayılatın 2,771,333 tonu bulduğunu bildirmişlerdir. Fakat bu zayılat yapı-lan yeni vapurlar ve 1,500,000 tonluk Norveç, Hollanda, Belçika, Fransız va-purlarının itihakile telafi edilmiştir. 940 senesi temmuzuna kadar aylık za-yıyat 212,000 tondur. O tarihten sonra zayılat artmış, temmuzda 312,518, ağustosta 267,680, Eylülde 320,179 tonu bulmuştur. 1 birinci teğrin 940 tarihine kadar 13 aylık zayılat 3,091,512 tondur ki aylık vasatısı 237,809 ton ediliyor.

Amerikalı kontramiral Stirling tara-fından verilen bu rakamlar muazzam-dır. 13 vapurda biri batıyor demektir. İngiltere tayyare bombardımanına muka-bele ettiği gibi buna da mukabele ede-bilecek midir? Her hakikati olduğu gibi söyleyen B. Churchill İngilizlere şimali atlantikteki bu deniz harbinin bütün İngiltereye yapılan hava taarruzlarından daha vahim olduğunu söylemiştir.

Evvelce olduğu gibi bugün de İn-gilterenin mukavemeti denizde mukave-metine bağlıdır. İngiltere bu sebeple denizaltılarla mücadeleye ve tüccar vapurlarını himaye etmeğe büyük ehemmiyet vermektedir. Yeni yapılan Blackburn Lothar tayyaresi buna mi-saldır. İki motorlu ve hareket sahası geniş olan bu tayyareler denizaltılar-la mücadele için yapılmıştır. Bunlar da torpidolar, dip bombaları, mitral-yözler bulunmaktadır.

İngiliz sahil devriye tayyarelerinin vazifesi Okyanus ticaret yollarını açık bulundurmaktır. İngiliz bahriyeye ile şirliği yapmaktadır. 1940 senesi zarfında sahil devriye tayyareleri 200 milyon ton ithalat ve ihracat eşyası yükü 49 bin vapuru himaye ederek 54,400,000 kilometre katetmişlerdir.»

Kömürden zehirlenme

Bir kişi öldü, 2 kişi hastaneye kaldırıldı

Dün şehirden kömürden üç zehirlen-me vakası olmuş, bunlardan biri ölmüştür. Nispetiyye Ziya Kılıç apart-manı kapıcısı Nazif, odasına henüz tamamen yanmamış, kok kömürü mangalını almış, bir müddet sonra tatlı bir rahavete dalmıştır. Nazifin kapısı önünden geçenler onun ölüsü-nü bulmuşlardır. Hadiseden zabıta haberdar edilmiş, cesed morga kal-dırılmıştır.

Diğer vaka Üsküdar'da bir otele olmuştur. Burada, misafireten yapıp kalkmakta olan yirmi iki yaşlarında Şerife ile on altı yaşlarında Emine odalarına aldıkları mangal kömürün-den zehirlenmişler, zabıta memurları tarafından Nümune hastanesine yatırılmışlardır.

Trakya'da köy tezgâhları

Edirne (Akşam) — Edirnenin Has-köy, Meriç, Keşan, Uzunköprü ve İp-sala köy ve kazalarında açılacak olan köy tezgâhları için İktisad Vekâle-tince yapılan hazırlık tamamlanmış-tır. İplikler Nazif ile İzmir Sark Sa-nayi İplik fabrikalarından gönderil-mektedir.

Bu köylere sıra ile kurs takip ede-cek olan muallimin de on güne kadar Edirneye geleceği bildirilmiştir.

Öğrendiğimize göre Trakyanın di-ğer vilâyetlerine de altmışar tezgâh esası üzerinden tezgâh, malzeme ve muallim gelmek üzere.

El ve ev işleri sanayi Trakya köy-lerinde ve hele göçmenler arasında çok ileri ve gelişmiştir. Bu hareket büt-tün köylere örnek olacak, tezgâhları bu çeşitlere göre uydurulacak ve bil-hassa el işlerinin kooperatifleşmesi köylünün kendi ihtiyacı kadar satış ve estetik bakımından da mühim bir hareket olacaktır.

Hayvanları koruma cemiyeti

Vali ve Belediye Reisi cemiyetin merkezini ziyaret etti

Valimiz doktor Lutfi Kırdar cum-artesi günü öğleden sonra Türkiye Hayvanları Koruma Cemiyetinin Osmanbey Şair Nigar sokağındaki merkezini ziyaret etmiştir. İçtima halinde bulunan heyeti idare tara-fından istikbal olunan Valimize ce-miyetin faaliyeti hakkında malûmat verilmiş ve şimdiye kadar himaye-i hayvanat itibarile yaptıkları yar-dımdan dolayı kendisine teşekkür edilmiştir. Doktor Lutfi Kırdar bi-lâhare hayvanlara mahsus olan has-taneyi gezmiş ve takip dilen usul-ler hakkında izahat almıştır.

Hayvanları koruma cemiyetinin içtimalı

Türkiye hayvanları Koruma Ce-miyeti cumartesi günü öğleden son-ra cemiyet merkezinde aylık içtima-nı akdetmiştir. Kânunusani ayı zarfında 40 hayvan ayakta tedavi edil-miş ve 874 hayvana yemek veril-miştir. Gerek sahipleri ve gerekse belediye tarafından itilaf edilme-k üzere gönderilen kedi ve köpekler-den 248 i fennî bir surette uyutul-muş ve 6adet köpek de hayvan iş-tiyen aileler nezdine verilmiştir.

Cemiyetin müfettişleri 47 çift hayvanlı ve 41 tek hayvanlı aran-ban belediye nizamları hari-cinde fazla tahmil edilerek hayvan-lara eziyet edildiğini tesbit etmişler ve bu arabacılı cezalandırılmıştır.

İstanbul maarif müdürlüğünün tale-bi üzerine belediye zabıta talimat-nasındaki hayvanları himayeye ait ahkâm ile kuşlara şefkat göste-rilmesi hakkındaki risaleden 600 adedinin mekteplere dağıtılmak üzere gönderilmesi kararlaştırılmış-tır.

Karadeniz limanlarından vapurla-ra yükletilen hayvanlara karşı iyi

muamele yapılması hakkında emir-ler verilmiş olduğuna dair Münaka-lât Vekili tarafından yazılan tezke-re şükranla karşılanmıştır.

Bursaya seyahat etmiş olan bazı talebe grupları orada bir kısım hay-vanların bakımını sağladığını görece-k cemiyete bildirmiş olduklarından Bursa valisi Refik Koraltan ve be-le-diye riyasetine bu maksadla rica-da bulunulması ve ileride Bursaya bir de müfettiş izanı görüşülmüş-tür.

Yük arabacılarından bazıları be-le-diye nizamına aykırı olarak ha-reketleri halinde numaraların ko-laylıkla görülebilmesi için bu nu-maraları arabanın görünmeyecek bir yerine koymak ve okunmayacak bir hale getirdiklerinden bu mesele hakkında da seyrüsefer müdüriye-tinden ricada bulunulacaktır.

Havagazı borularındaki arızalar

Son günlerde havagazı borularının patlaması yüzünden bazı elim vaka-lar zuhur etmektedir. Vali ve Beledi-ye Reisi B. Lutfi Kırdar, bu elim ha-diselerin tekrerrür etmemesi için icab eden fennî tedkiklerin yapılmasını ve havagazı şirketleri nezdinde mües-sir teğebbüslerde bulunulmasını alâ-kadrlara bildirmiştir.

Taksiler hakkında yeni müracaatta bulunulmadı

Dün bir gazete, tek ve çift numara farkı nazarı dikkate alınmaksızın bütün taksi otomobillerinin her gün işletilmesine dair vilâyet tarafından yeni bir müracaat yapıldığını yazı-yordu.

Vilâyetin evvelce yaptığı bir mür-aacaat henüz Vekâletten cevap gel-me-miştir. Vilâyet, yeni müracaatta tu-junmamıştır.

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

İsviçrenin zenci vatandaşı

İsviçrede yapılan nüfus sayımına göre bu memlekette bir tek zenci İsviçreli vardır. Bu adam İsviçre vatandaşı olmakla beraber isterse Amerika, Danimarka, İtalya, hattâ Liberia tebaası olabilir!

Zenci İsviçreli Ezrejdel adında-dır. 1891 senesinde bir vapurda doğmuştur. Anası ve babası Habe-gistanda Gondar civarında emlak sahibi idi. Bir gün buradan kalka-rak Küçük Antillerde Saint Thomas adasına gitmişler ve burada yerleşmişlerdir. Ezrejdel bu adada ilk tahsilini yapmıştır. O zamanlar ada Danimarkaya tâbidir. Binaenaleyh ana dili olarak Danimarka ve İn-gilizce öğrenmiştir.

15 yaşında iken, Danimarka te-baası olduğundan Kopenhagda bir elektrik fen mektebine kabul edil-miş, burada tahsil görmüştür. 917 senesinde Amerika hükûmeti

Saint Thomas adasını satın aldığı-ndan Ezrejdel hukukan Amerika vatandaşı olmuştur. O sırada unu-mî harp devam ettiğinden Cenevre-de Amerika Kızılhaçı hizmetine girmiştir. Burada İsviçreli bir kızla tanışarak sevmiş ve evlenmiştir. Harp bittikten sonra karısının mem-leketi olan İsviçrede Chaux de Fonds'da yerleşerek İsviçre vatan-daşı olmuştur.

Bir aralık, bir Amerikalı banker-le birlikte Afrikada Liberia zenci cümhuriyetine gitmiştir. Burada reisicümhurun kayınbiraderile aha-bap olmuş ve kendisine Liberia fah-rî vatandaşlığı verildiği gibi bu hü-kûmetin Hamburg konsolosu da ta-yin edilmiştir.

Ezrejdel, İsviçre tabiiyetini diğer bütün tabiiyetlere tercih etmiştir. Şimdi zencilerle dair eserler yazmak-tadır.

Amerikada bir şehir halkı sakal bırakıyor!

Birleşik Amerikada Colorado hü-kûmeti dahilinde Welsenburg adın-da küçük bir şehir vardır. Bu şehir, kuruluşunun yüzüncü yıldönümü münasebetile yakında büyük mera-sim yapacaktır. Bu münasebetle yüz sene evvelki elbiseler giyilecek ve Welsenburg'a ilk gelenlerin hepsi sakallı olduğundan, merasime halk sakallı olarak iştirak edecektir.

Belediye, bu münasebetle bir be-yanname nesrederek şehirde bütün halkın sakal bırakmasını tavsiye et-miş ve sakallıların o gün lokantada bedava yemek yiyeceklerini, sine-

malara bedava kabul edileceklerini ilân etmiştir. Bu ilân üzerine he-men bütün halk sakal bırakmağa başlamıştır.

Belediyenin beyannamesi, berber-lerin hiç işine gelmemiştir. Bunlar, müşterileri birdenbire azaldığı için, mahkemeye müracaatla Belediye aleyhinde dava açmışlar, 5000 dol-ar zarar ve ziyan istemişlerdir. Ber-berler namına matruş bir avukat davayı serhetmiş, Belediyenin sa-kallı vekili buna cevap vermiştir.

Yeni sakal bırakan mahkeme re-isi, iki tarafı dinledikten sonra da-vayı reddetmiştir.

Hukuk fakültesinden mezun olacaklara çay

Üniversite rektörü B. Cemil Bilsel dün de, bu sene Hukuk fakültesinden mezun olacak talebeler şerefine bir çay ziyafeti vermiştir. Yukarıdaki resimde, Hukuk fakültesinde bulunan kız talebeleri rektör B. Cemil Bilsel ile bir arada görüyorsunuz.

O günü Hilmi şirkete geldiği zaman arkadaşlarına hiç ümid etmedikleri bir havayısı getirdi. Genç adam içeriye girer girmez:

— Dün gece, saat on ikiden sonra Beyoğlunda kimi görsen beğenirsiniz? Bizim Raşid!... Bir biraheneden çıkıyordu. Yanında boyalı saçlı bir kadın vardı. İşin tuhafı Raşid sarhoştı. Evet bizim Raşid dehşetli sarhoştı! Kadın da herhalde öyle idi. Yalpalaya yalpalaya yürüyorlar, sokakta yüksek perdeden, gürültülü kahkahalar atıyorlardı.

Hilminin bu sözlerine evvelâ kimse inanmak istemedi. Ona: — Haydi canım sende... dediler, gece saat on ikiden sonra Beyoğlunda bizim Raşid!... Bir biraheneden çıksın ve sarhoş olsun... Yanında boyalı saçlı kadınlarla dolaşsın ve yüksek perdeden kahkahalar atsın!... Buna imkân yok...

Hakikaten de buna imkân yoktu. Çünkü Raşid arkadaşları arasında mahcupluğu, mazbut hayatı ve çekingenliği ile meşhurdur. Arkadaşları onun gece saat on ikiden sonra sokakla bile çıkacağına ihtimal vermiyorlardı. Fakat Hilminin de şimdiye kadar hiç yalan söylediği görülmemiştir. O halde?...

O sabah Raşid şirkete de gecikmişti. Bu da fevkalâde bir şeydi. Çünkü Raşid sabahları pek nadir olarak şirkete geç gelirdi.

Arkadaşları merak içinde iken nihayet Raşid sükküm püküm kapıdan içeri girdi. Tuhaf şey!... Onun bugünkü halinde büyük bir perşanlılık göze çarpıyordu. Gözleri şişmiş ve kızarmıştı. Yüzü sapsarı idi ve dehşetli yorgun görünüyordu. O meşhur sıklıkla tavırlarla herkesi selâmladıktan sonra yerine oturdu. Bu sırada içeriye giren kahveciye yavaşça ve gayet nazikane:

— Bana bir gazoz getirir misiniz? dedi.

Raşid sabah sabah gazoz içsin!... Garib şey!... Çünkü bekâr arkadaşları içkili, sazlı, eğlence gecelerinden sonra sabahleyin şirkete geldikleri zaman gazoz içerlerdi.

Hattâ onların arasında sabahleyin erken erken gazoz içmek bir gece evvel yapılan sefahatin, eğlencelerin âlâmeti idi. Gazozu içene:

— Vay efendim... Akşamdan mı kaldınız? Geceyi nerede geçirdiniz bakalım?.. diye takıldılar.

O zaman gazoz için mahmur gözler ve mânâlı tebessümlerle gece yaptıklarını, fıslı halinde, arkadaşlarına anlatırdı. Ekseriya:

— Birak birader, dün gece gene seytana uyduk işte... diye söz başlarırdı.

Bunun için şimdi Raşidin gazoz içtiğini görenler pek şaşmışlardı. Çünkü onun böyle günün en erken saatinde değil, hiç gazoz içtiği görülmemiştir. Lâkin arkadaşları ona «Vay gazoz mu içiyorsun?» diye takılmadılar. Çünkü Raşid bu bahislerle pek ciddi idi. Lâkin nihayet Hilmi dayanamadı, ağzından baklayı çıkardı:

— Raşid bey kardeşim, Allah versin!... Dün gece gene koltukta idiniz galiba... Biraheneden çıkarken gördüm sizi. Yanınızda da pek neşeli bir arkadaşınız vardı. Bir kadın arkadaş... Billür gibi kahkahalarınız caddeleri çınlatıyordu. Demek böyle bizden gizli kaçamaklar ha!...

Bu sözler üzerine Raşid ensesine, kulaklarına uclarına kadar kıpkırmızı kesildi. Halinde öyle müthiş bir şaşkınlık vardı ki, arkadaşları onun bayılabileceğine filân korktular. Kekelemeğe başladı:

— Bendenizi mi gördünüz efendim? Bendenizi mi?

— Onun lüzumundan fazla ciddiliğini hiç çekemiyen Hilmi halin bir gülümsemeye lie:

— Evet... Zatiâliniz!... Galatasarayda... Gece saat on ikiden sonra...

Raşid birdenbire:

— Ah efendim aha... dedi, şimdi işi anladım... O gördüğünüz ben değildim. Hilmi hayretler içinde sordu:

— Ya kimdi o?...

— Derdimi sormayınız. Başımda ne olduğunu size anlatamam. Benim biribirizden katıyen tefrik edilemeyecek derecede bana benzeyen bir bi-

raderim vardır. Bu dehşetli zevkine düşkün, eğlence meraklısı, daha doğrusu sefi, hayırsız bir birader... Dün gece saat birden sonra körkütük sarhoş olduğu halde eve geldiğine bakılırsa sizin gördüğünüz o olacak...

Bu hikâye büyük bir hayret uyanırmıştı. Lâkin Hilmi hâlâ bana inanmak istemiyor:

— Fakat diyordu, ne müşâbehet!... Raşid:

— Aman efendim... Ne diyorsunuz? Ne diyorsunuz?... Benzemek bu kadar olur işte... Bizi en yakın akrabalarımız bile bazen birbirimizle karıştırır. Her tarafımız elifi elifine birbirine benzer. Yalnız biraderimin ensesinde küçük bir ben vardır. Amma onu da kim farkedecek...

Hilmi:

— Lâkin, dedi, dün gece onun da üstünde tipki sizin paltonuzun eşi vardı.

— Evet... Benim paltomun aynı, gene benim terziye yaptırdı. Takistlerini de vermedi de ben ödüyorum...

Söylüyorum ya, hayırsız birader!...

O günü arkadaşları bu hayırsız kardeşinin yaptıkları yüzünden zavallı Raşide pek ziyade acıdılar. O:

— Düşünün bir kere efendim... diyor, benim gibi mazbut bir adamın bu tynette bir kardeşi olması ne büyük bir ızdır... Hem bu kardeşin aynen bana benzemesi de müthiş bir şey!

Hattâ bazen onun yaptığı çirkin hareketleri benden bilenen de oluyor...

— Vah vah vah...

Bir gün hep beraber şirketten çıkmışlardı. Köprü üzerinden geçiyorlardı. Boyalı, fakat pek eli maşalı cinsinden bir genç kadın Raşidin yanına yaklaştı:

— Dün akşam niçin gelmediniz «küçük bey»?... Hani bana 15 lira da getirecektin... Ne oldu? dedi.

Raşid mosmor kesilmişti. Arkadaşları onu daha fazla utandırmamak için uzaklaştılar. Biraz sonra Raşid büyük bir belâdan kurtulmuş bir insan tavırları onlara yetti:

— Ah efendim... diyor, kadın beni bizim biradere benzetmemiş mi?... Şu hale bakınız siz...

Gene herkes ona acıdı. Yalnız Hilmi bu hikâyelere inanmıyordu. Raşidin allesi hakkında uzun uzun — âdetâ Şerlok Holmescesine — tahkikata girişmişti. Nihayet bir gün arkadaşlarına şunu müjdeledi:

— Raşidin hayatta hiç bir kardeşi yokmuş... Kendi öz babasıyla görüştüm. Bu adam «gece külâhlı, gündüz silâhlı» denilen cinsinden ve sarı saman altından su yürütenlerden... Yalancı bir kardeş uydurmuş. Güya bu aynen kendisine benzermiş, sadece ensesinde bir küçük beni varmış. Ve gene aynen kendisi gibi giyinirmiş... Hep yaptıklarını bu yalancı ve henüz doğmamış ve doğmayacak olan kardeşe atıyor!

Bu müthiş haber hepsini şaşırtmıştı. Bir sabah Hilmi gene onlara bir dedikodu yetiştirdi:

— Dün gece Raşidi barda gördüm. Bir kadınla locada oturuyordu. Hattâ bir aralık kadın Onun yüzünü tırmaladı. Aralarında bir hâdise mi geçti nedir?...

Hilmi sözünü bitirmeden Raşid içeriye girdi. Hakikaten yüzü tırmık içinde idi. Hilmi ona yaklaştı. Güldü:

— Dün gece sizin hayırsız birader kedilerle oynamış galiba... dedi.

Raşid şaşkın:

— Nereden anladınız? diye sorunca Hilmi güldü:

— Bakmanız yüzünüz gözünüz tırmık içinde...

Raşid limon gibi sarardı. Bir daha hayırsız biraderinden bahsetmedi. Acaba zavallı biraderi ölmüş müydü?

Hayatta insanlar yaptıkları maskelemek için ne çok şeyler buluyorlar.

Hikmet Feridun Es

Yer değiştirecek kiracılara tavsiye!

Akşam'ın KÜÇÜK İLANLARI'na dikkatle okursanız kendinize en elverişli yurdu yorulmadan bulabilirsiniz.

Hava kuvvetlerinin bu harpte ne mühim bir rol oynadığı malumdur. Tayyarelerin amansız düşmanı gene tayyareler ve hava defli topalarıdır.

İki hasım taraf tayyareleri arasında hava muharebeleri cereyan ederken, yerde bulunan tayyare defli topalarını kullananlar, bulutlar arasında çarpışan ve yıldırım süratle uçan tayyareleri, bu hercümerç arasında yanlışla düşmeksizin birbirlerinden nasıl ayırıyorlar? Hiç şüphe yoktur ki bu sual birçok okuyucularımızın zihnini tırmalamıştır. Bahusus, birçok hava muharebelerinde ve bilhassa geçen aylarda Londra üzerinde Alman ve İngiliz tayyareleri arasında vuku bulan çarpışmalara iki taraftan 200 - 300 tayyarenin iştirak ettiği görülmüştür.

Tayyare defli topucularının ufak bir hatası, feci neticeler doğurabilir ve düşman tayyarelerini düşüreyim derken kendi tayyarelerini vurmalarına sebebiyet verebilir. Vakna tayyare defli topucularının çok kuvvetli dürbinleri vardır. Bu dürbinler sayesinde, dost ve düşman tayyareler birbirlerinden tefrik edilebiliyor. Fakat bugünkü tayyare tipleri o kadar çoğalmış ve birbirine o kadar çok benziyorlar ki, atış yaparken hataya düşmemek için çok dikkatli ve müteyakkız davranmağa ihtiyaç vardır.

Bu sebepten dolayı muharip devletlerin ve bilhassa İngiltere ile Almanyanın hava hücumlarına karşı müdafaa teşkilâtı, bu noktaya çok ehemmiyet vermişler ve tayyare topucularını her hangi bir hataya düşmekten kurtarmak için esaslı bir talim ve terbiyeye tabi tutmuşlar, muhtelif tayyare tiplerinin şaşılacak derecede asıllarına benzeyen taklidlerini yapmışlardır. Bu taklid tayyareler, gayet ince tedkiklerden geçirilmekte ve asıllarına harfi harfine uygun bulunduğu anlaşıldıktan sonra hususî bir salonun tavanlarına asılmaktadır. Bu salonda İngiliz, Alman, İtalyan, Amerikan tayyare nümüneleri karmakarışık bir halde asılmış bulunmaktadır. Meselâ bir Messerschmidt ile bir Yunkers arasında İngiliz Hurrican ve Spitfire tayyarelerini görürsünüz.

Tayyare defli topucuları, bu salona getirilerek kendilerine muhtelif tayyare tipleri gösterilip öğretilmektedir. Hava topucuları, düşürülen ve yahut zaptedilen düşman tayyarelerini de, bütün

teferruatlarını ve hususiyetlerini görmek için inceden inceye tedkik ediyorlar.

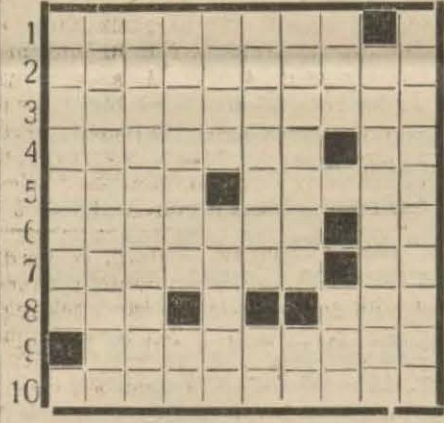
Her nevi tayyarelerin asılı bulundugu salona giren bir topçu, en ufak bir tereddüd bile göstermeden muhtelif tipleri süratle ve sıhhatle tefrik etmelidir. Öğretmenler, topucuların meleke ve bilgilerini arttırmak ve denemek için tavana asılı bulunan muhtelif tip tayyarelerin yerlerini değiştirip hücum, luping, pike halinde topuculara gösteriyorlar ve tiplerle hangi devlete ait bulunduğunu da soruyorlar.

Şimdiye kadar yapılan tecrübelerden, bu tedris usulünün fevkalâde iyi neticeler verdiği sabit olmuştur. Bu, yalnız topucuların muhtelif tayyare tiplerini görür görmeye, tereddüdsiz verdikleri cevaplardan değil, hava topucularının kendi ve düşman tayyarelerini yekdiğerinden ayırmakta şimdiye kadar pek nadir olarak hataya düşmüş olmalarından anlaşılmıştır. Bir buçuk seneden beri devam eden harp esnasında vuku bulan tek tük hatalar, önüne geçilmesi imkânsız vaziyetlerde olmuştur.

Şunu da ilâve edelim ki, muhtelif tayyare modellerinin imali, istirahat zamanlarında hava defli topucuları için eğlenceli bir meşgale teşkil ediyor.

BULMACAMIZ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 — Sabah şerifler hayır olsun.
- 2 — Resmî elbisesi var.
- 3 — Sonu yok.
- 4 — Hristiyanca lânete - Biçağın başı.
- 5 — Modası geçmiş bir oyuncak - Teseyyüb.
- 6 — Demiryolunun el arabası - İki harf.
- 7 — Ters konforlu mü - İki harf.
- 8 — İnsan - İhtimam başı.
- 9 — Tersî, karşılıklı demektir.
- 10 — Bir hastalık.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa ve yukarıdan aşağı:

- 1 — Gayreteden, 2 — Arı, Siyahı,
- 3 — Yılankavi, 4 — Avari, Al, 5 — Esnafar, 6 — Tikil, Dara, 7 — Eya, Adigül, 8 — Davarağılı, 9 — Ehil, Rilep, 10 — Nî, Kalıp.

Petro'nun birçok meziyetleri vardı: Geveze değildi... Hırsız değildi... Kimsesiyle çekiştirmekten hoşlanmazdı.

Dünyada onun için içkiden fazla kıymetli birşey yoktu. O, kadından çok, paradan çok içkiyi severdi.

Petronun müslümanlığa da meyli vardı. «Ben, bir gün müslüman olacağım. Türk donanmasında ölünceye kadar çalışacağım.» derdi. Petro o yaşı kadar evlenmemiş, çocuk çocuk sahibi olmamıştı. Memleketinde herhangisi bir alâkası kalmamıştı.

O, aynı zamanda sakacı bir adamdı. Çalıştığı gemilerdeki denizciler onu çok sever, her dakika onunla konuşmak, onunla vakit geçirmek isterdi.

Alvaro'ya gelince, iş değişiyordu. İspanyol kaptanı Türklerle dehalet eder etmez müslüman olmuş, İbrahim adını almıştı. Fakat bütün denizciler onu gene eski adıyla çağırırlardı. Alvaro inadıcı, sert, dostluğuna güvenilmez, bir az da menfaatini sever elli yaşlarında bir adamdı.

Petro, Alvarodan hiç hoşlanmazdı. İlk günlerde ikisi bir gemide çalışırken, ikisinin de mahir birer kaptan olduğu anlaşılınca, Petro donanma beyinin gemisine alınmış, Alvaro da Mahmud reislin yanına verilmişti.

Mahmud reis bir gün donanma Antalya kıyılarından istirahat halinde iken, Çalı beye geldi:

— Aslanım, dedi, bu İspanyol kaptanı sanatinde pek mahir bir adamcağız. Fakat, ben — nedense — bu adama güvenemiyorum. Yolda baş kara yapmasını diye onu yalnız olarak vardiya bile bırakmıyorum, yanına bir dümenel koyuyorum.

Çalı bey sordu:

— Neden şüpheleniyorsun? Hiyanetini gördünse, açıkça söyle de başımızdan fedelelim.

— Hayır. Allah şahidimdir... Henüz bir fenalığı görmemişim. Fakat, içimde garib bir his var. Bana öyle geliyor ki, bu adam bizi günün birinde içimizden vuracak.

— Ne yapabilir? Nasıl vurabilir? O, sizin aranızda bir kişidir.

— Bazen bir kişinin, koca bir gemiyi kolayca batırabileceğini düşünmek lâzımdır.

— Bize kasdı varsa, bunu Geliboluda kolayca anlarsınız.

Mahmud reislin endişesi şu idi:

— Bu adam bize İltica ettiği zaman, İspanyol donanmasının Türklerden korkup kaçtığı söylerdi. Sakın, bu herif İspanyollar tarafından içimize casus olarak gönderilmiş olmasın!

Mahmud reislin endişesi Çalı beyin de midisini bulandırmıştı.

— Olabilir, dedi, o halde fazlaca göz kulak olmak, her attığı adımı takip etmek lâzımdır.

Donanma Geliboluya gelir gelmez, Çalı bey, kaptan Alvaroyu çağırdı:

— Sen usta bir denizcisin! Donanmadaki devşirmeleri kısa zamanda yetiştirmek lazım. Onların talim ve terbiyelerine ve denizcilğe ald bilgilerini arttırmaları işine sen bacakaksın! Bu hizmetin için de sana ayrıca ücret vereceğim.

Alvaro, donanma beyine teşekkür ettikten ve bu işi yapacağına dair söz verdikten sonra:

— Denizcileri karaya çıkarıp, şurada gösterdiğiniz meydana talim ettirmek çok güçtür. Bu gibi talimler kara akıncılarına mahsustur. Bunların az zamanda yetişebilmeleri için, her gemiyi ayrı ayrı gidip, onlarla kendi gemilerinde meşgul olmaları. Bu şekilde talim daha kolaylaşır ve faydalı olur. İspanyada bizim amirallimiz da bizi böyle yetiştirmişti.

Deyinse, Çalı bey, temas etmek istediği mevzuun ağıdığını gördü:

— İyi ki aklıma getirdin, dedi, sen şu İspanyadan kaçışının sebebini bir daha anlatır mısın?

— Geldiğim zaman bunu size uzun boylu anlatmıştım.

— O zaman çok telaşlıydım... Deniz üzerinde bulunuyorduk. Kulacağım girmeden söyledim sözler. Şimdi daha geniş vaktimiz var... İstedikimiz gibi konuşabiliriz.

Geliboluda, sahil boyunda, tersane civarında bir ağacın altında oturuyorlardı.

Alvaro anlatmağa başladı:

— Bizim amiralin çok alıngan huyuydu. Bir gün Venediklilere kızdı «Bu herifler bizi aldatıyorlar. Bir daha onlara yardıma gitmeyeceğim. Gemilerini korsanlar sıkıştırınca akları başına geliyor, bize yalvarıyorlar. İşleri yoluna girince arayıp sormuyorlar. Biz, Akdenizde mütemadiyen onlara muhafızlık mı edeceğiz?» dedi. Donanmayı aldı, İspanyol sularına götürdü. Ben, bir akşam arkadaşlarımla konuşurken, dedim ki: «Amiralin yaptığı doğru değildir. Venedikliler mütefakkimizdir. Madem ki donanmacı onlardan kuvvetliyiz... Onlara yardım etmeye mecburuz.» Arkadaşlarımdan biri bu sözlerimi amirala gidip anlattı. Amirâl fena halde hiddetlenmiş ve beni hapse atarmak için emir vermiş. Tevkiye geleceğimizi duyunca, donanmadan — bir balıkçı kayığına atlayarak — kaçmağa mecbur oldum. Çünkü, amiralin fena huylarından biri de kışkıracı ve kindar oluyordu. Beni yıllarca zindanda bırakabilirdi. Bu suretle kaçarak size iltica ettim.

Çalı bey mânâlı bir gülüşle başını salladı:

— Madem ki kindar bir adammış... Gerçek, seni uzun müddet hapsedebilirdi. Kaçmağa karar vermekle isabet etmişsin! Ancak iltica edeceğin yerde yanılmışsın, Alvaro!

— Niçin?... Başka nereye gidebilirdim?

— Venediklileri müdafaa ettiğine göre, onlara iltica etmiş olsaydın, daha mühim bir mevkîye geçerdin! Seni el üstünde tutarlardı.

Kaptan Alvaro birdenbire sendeledi:

— Ben Türkleri eskidenberi çok severdim. Venediklilere iltica etmek aklımdan bile geçmedi. Hem onlar benden şüphelenebilirlerdi.

— Ya biz de senden şüphelenirsek?!

Bizim böyle bir şüpheye hakkımız da vardır sanırım.

Alvaronun rengi sapsarı olmuştu. Çalı beyin günün birinde kendisini böyle — Sırat köprüsünden geçer gibi — sorguya çekeceğini aklından glibe geçirmemişti.

— Ben size canımı vakfetmiş bir insanım. İspanyada hiç kimsen yok. İhtiyar bir anam vardı... Onun da yüzünü zaten yıllardanberi görmüyordum. Altımdaki küçük kayıkla günlerce deniz üstünde ağ susuz kaldım. Venedik sularına bu kayıkla gidemeydim. Eğer benden şüphe ediyorsanız, beni bir yerden dışarıya çıkar-mazsınız! Daha olmazsa kendimi öldürür, fakat, Venediklilere iltica etmem.

Alvaronun bu sözü Çalı beyin itimadını bir nebze arttırdıysa da, göz hapsine aldıkları gibi ihtiyatı tedbirler almakta geri durmadı.

O gün fazla konuşmadılar. Çalı bey: — Hayır, dedi, sana itimadımız vardır. Vazifene sadakatle devam ettikçe, kendini daima emniyet altında görebilirsin! Malûm ya, muhabbet karşılıklı olur.

Sahilden tersane kalafat yerine geçmek için küçük on beş metre kadar boyunda bir tahta köprü vardı. İşçiler bu köprüden gidip gelirdi. Köprünün ortalarına doğru, bir kısım tahtası eskimmişti. Çalı bey bu tahtaların tamirini emretmişti. Gene bu kısımda büyük bir dubanın içinde geniş bir zift kaykay kaynıyor, deniz üstündeki teknelerin kalafatları ha kazandan alınan ziftlerle yapıyorlardı.

Kaptan Alvaro işçilere nezaret etmek üzere bu köprüden geçiyordu. Fakat, daha önce aynı köprüden Çalı bey geçmişti.

Çalı bey, köprünün sakat ve tamire muhtaç yerinde durdu:

— Burasını bugün herhalde tamir etmeli. Bir kaza olabilir.

(Arkası var)

Kadının Zaferi

Müellifi: P. de Coulevain

Tercüme eden: (Vâ - Nû)

Lelo, arkadaşlarından birine:

— Beni bekle! - dedi. - Seni klübe kadar götüreceğim.

Dora, hoşnutsuzlukla:

— Ay, bu saatte mi çıkıyorsun?

— Evet... Biraz hava alacağım...

(Hava almak, İtalyan kocalarının klasik bahanesidir).

— ... Birkaç dakika sonra gelirim.

Genç kontes, her yerde lâmbaların söndürülmesine nazeret ettikten sonra, oğlu küçük Guindo'yu mutadî üzere ziyarette gitti.

Beşiğin yanında durdu. Yüzünde nadir görülen pek tatlı bir ifade vardı. Kırmızımsı siyah buklelerle dolu bu sevgili minimini başa hayranlıkla baktı. Evlâdının uyuyuşunu tedkik etti.

Sonra, parmaklarını yavrunun alınına değdirdi. Hararet derecesine baktı ve çekildi.

Kocasına daima:

— Beni beklemel - derdi.

Ona bakmen, genç kadın, beklemekten kendini alamazdı. O gelmeden uyumazdı.

Gündüzleri o kadar hummalıydı ki, mektuplarını yazmak için ancak gece masa başına otururdu. O akşam yalnız bayan Ronald'a mektup yazacak değildi. Kocasını bekliyecek, onu kraliyet sarayına girmeye ikna edecekti. Lelo, Dora'yı kral ve kraliçeye takdim etmişti. Genç kadının ısrarı üzerine, saraydaki iki baloya gitmişlerdi. Bu devamlar neticesinde saraydan Lelo'ya böyle bir resmî bir teklif vaki olmuştu. Bununla beraber, Dora kocasının daha ileri varmayıp siyah âlemle arasını açmıyacağını farkediyordu.

Gece elbisesini sırtından çıkardı. Dantelâlar içinde pembe bir robdöşambr giydi. Sonra, söminenin yanına oturdu. Sumenini dizleri üze-

rine aldı. Yazmağa başladı.

İnce v kocaman el yazısıyla tam sekiz sahife doldurdu. Mektubu bitince, gözlerini kaldırdı.

Saate baktı.

Bir olmuş.

Halbuki Lelo, «birkaç dakika sonra» geleceğini vadetmişti. İşte, âdeti üzere sözünü tutmamıştı.

Bu düşünce, genç Amerikalının dudaklarının kenarında hafif bir tekaluss hasıl etti.

Kont, karısına her vaadde bulunusta, «bunu tutmağı samimiyetle arzu ederdi. Lâkin akıntıya karşı gemisini kullanmaktan âciz olduğu için bir dostu tarafından sürüklenir, bir oyun partisine kapılır, hulâsa hiç yotkan yere sözünü tutamazdı.

Sonra, dâhiyane itizarlarda bulunurdu. Tatlı tatlı sözler söyler, Dora'yı kandırırdı. O da affederdi. Ederdi amma, zaafından dolayı da kendi kendine kızardı.

Şimdi, gecenin sükkünü içinde gene bekliyordu. Yirmi aydan beri olup bitenleri düşünmeye başladı.

Yavaş yavaş zihnine uyusukluk ârız oldu. Alnının arkasında şekiller müphemleşti. Başı koltuğuna

yiğilerek derin bir uykuya daldı.

Sant' Anna'nın ilk niyeti dostunu klübe kadar teygi etmekte. Fakat dayanamayıp yukarı çıktı. Kendisine beş parti ekarte oyunu teklif ettiler.

On, on beş parti oynadı. Şansı gittikçe bozulmuştu.

Şanssızlık İtalyanı para kaybetmekten fazla kızdırır.

Saat ikiye doğru Lelo küçük salona girdiği zaman, paltosunu omuzuna üzerine atmış, şapkasını yana yıkmıştı. Gayet aksi bir hali vardı.

Genç kadın derin derin uyuduğu için kocasının gelişini duymadı.

Erkek:

— Dora! - diye seslendi. Kadın sıçradı.

Gözlerini açtı.

Ayağa kalktı.

— Niçin yatmadınız?... Eve dönmemi daima böyle kedi gibi büzülerlek koltukta bekliyorsunuz... Valahi bunu istemiyorum.

İtalya ile Yunanistan arasında ancak bir şekilde tavassut mümkündür

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Ancak, şunu da hemen itiraf edelim ki İtalya - Yunanistan harbine nihayet verecek makul bir tavassutun hiç düşmanı değil ve böyle bir teşebbüsün mümkün olduğuna da inanıyoruz. Bunu ancak Almanya yapabilir, ve tek basit şartı da İtalyanın Arnavutluğu tahliye etmesidir. Hatta böyle bir harekete Almanyanın şimdiye kadar neden girişmediğine hayret ediyoruz. Sebebinin anlamlarını: İtalyanın Arnavutluğa gelmesi yalnız Balkan devletlerinin sükün ve emniyetini bozmakla kalmamış, Almanya politikası aleyhinde en zararlı neticeler doğurmuştur. Hiç kimseye meçhul değildir ki Arnavutluğun işgali Balkan devletlerinin endişeli politikasında, her halde Türkiye'nin müdafaası siyasetinde başlıca âmîl olmuştur. İtalya, Mihverin bir uzvudur. Bundan dolayı Balkanlarda — Bulgaristanda bile — Mihver karşı hiç bir teminatın yenemediği devamlı şüphe ruhiyatı hâkim oldu.

Bu vaziyet Almanyaya, başka taraftan bir fayda temin etti mi? Asla... Arnavutluğa yerleşen İtalya, günün birinde, Yunanistan'a da saldırı. Bu hâdise, Almanyanın Balkan siyasetini altüst ettiği gibi, Mihverin müşterek bir istilâ planı karşısında bulunduklarını zanneden Balkan devletlerini Almanyaya karşı daha çekingen, daha inansız bir tavır takınmaya mecbur kıldı. İtalyanın bu harpte Almanyaya ne derece yardım ettiği de göz önüne getirilirse, Almanya sırtına yüklenen bu büyük siyasi zararların İtalyayı siyanete değil de mediyete hükmetmek daha kolay olur. Bu hakikati, Wilhelmstrasse diplomatlarının nasıl görmediklerine cidden şaşıyoruz.

Eğer Almanya, vasiye ve nasihata muhtaç hâle gelmiş olan zayıf müttetiki nezdinde Arnavutluğu tahliye ettirmek için tavassutta bulunursa bir taşla bir kaç kuş vurmuş olacaktır.

Ergeç Arnavutluk, Yunan süngülerinin zorile çekilecek olan İtalyaya bu işi sulh yolumdan ve askeri şerefine tamamen halel gelmeden, az zararla yapmak fırsatını vermek;

Zayıf ve hezimete uğramış, artık hiç işe yaramayan bir müttetike yardım zarureti neticesi Balkanları kargaşalıktan korumak, harp cephesini genişletmemek;

Böyle bir tavassutun bilhassa Almanya bakımından siyasi bir zafar teşkil edecek mahiyette neticesi, evvelâ Arnavutluk, sonra da Yunanistan tecavüzü yüzünden Balkanlarda Mihver — yani Almanya — politikasına karşı hasıl olan şüphe ve endişeyi hemen izale ederek, Almanya - Balkanlar münasebetine tamamen normal bir şekil vermek.

Bilmem anlaşıldı mı?

Necmeddin Sadak

ANKARA RADYOSU

4 Şubat salı öğle ve akşam

12.30 Program, 12.33 Türkçe plâklar, 12.50 Ajans haberleri, 13.05 Türkçe plâklar, 13.20 Karışık program (Pl.), 18.03 Dans müziği (Pl.), 18.30 Konuşma (Çiğdem'in saati), 19.05 Bestekâr simaları, 19.30 Ajans haberleri, 19.45 Fazlî heyet, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Küme heyet, 21.30 Konuşma, 21.45 Salon orkestrası, 22.30 Ajans ve borsa haberleri, 22.45 Salon orkestrası, 23 Müzik: Cazband (Pl.)

5 Şubat çarşamba sabahı

8 Program, 8.03 Ajans haberleri, 8.18 Hafif parçalar (Pl.), 8.45 Ev kadını.

Lokman Hekim

(Dr. HAFİZ CEMAL)

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç

her gün 2,5 — 5 Tel: 22398

Günlük Borsa

ESHAM ve TAHVİLÂT - KAMBIYO ve NUKUD FIATLERİ

3 Şubat 1941

DEVLET BORÇLARI

	L. K.
% 7,50 933 Türk borcu I. II. III.	19.85
» » 1933 İkrâmiyeli	19.83
» » 1933 İkrâmiyeli Ergani	
A. B. C.	19.95
» 7 1934 Sivas-Erzurum 1	19.45
» » 1934 Sivas-Erzurum 2-7	19.56
» 2 1932 Hazine bonoları	60.50
» » 1934 » »	15.50
» » 1935 » »	29.50
» » 1938 » »	52.62
A. Demiryolu tahvili I-II	42.—
» » III	41.40
A. Demiryolu mümessil senet	39.80
Haydarpaşa limanı	44.—
H. limanı mümessil senedi	41.75

HİSSE SENETLERİ

T. C. Merkez bankası	110.—
T. İş bankası nama muharrer	9.95
T. İş bankası (hamile alt)	10.20
T. İş bankası mümessil his.	103.—
A. Demiryolları şirketi (% 60)	22.75
A. Demiryolları şirketi (% 100)	38.—
Eskişehir çimento şirketi	7.70
Şirketli Hayriye	26.—
Şirketli Hayriye temettü	21.—

ECNEBİ TAHVİLLERİ

Kredi Fonsiye 1903	112.—
» » 1911	105.—
» » kupon kesik	
» » Amortli	59.—
» » Kupon	1.30

NUKUT

Türk altını	23.30
Küçge altın bir gramı	2.76
Osmanlı bankası (banknot)	2.40

Doktor

Tevfik Akif Ayışık

Dahili Hastalıklar Mütehassısı
Beyoğlu Parmakkapı İmam sokak numara 28 pazardan
maada saat 14-18 e kadar.
Gece müracaatları da kabul
edilir. Telefon: 43905.

İstanbul Levazım âmîrlîği satın alma komisyonu ilânları

4300 metre kurşunl astarlık bez alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 7/2/941 cuma günü saat 15 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1204 lira katli teminatı 180 lira 60 kuruştur. Nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (860) (763)

Beher metresine 35 kuruş tahmin edilen 196,492 metre elli milimetrelilik şerid kolan alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 11/2/941 salı günü saat 14 de Tophanede İst. Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 44,369 lira 32 kuruş ilk teminatı 3227 lira 70 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (861) (764)

6300 ton buğday kırılacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 10/2/941 pazartesi günü saat 15.30 da Tophanede İst. Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 44,369 lira 32 kuruş ilk teminatı 3227 lira 70 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (862) (765)

Haydarpaşadan Balat, Ayvansaray ve Beşiktaş fabrikalarına 10,000 ton kadar buğday nakil ettirilecektir. Pazarlıkla eksiltmesi 6/2/941 perşembe günü saat 15 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 4000 lira ilk teminatı 300 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. Deniz vesaiti olanların belli saatte komisyona gelmeleri. (859) (762)

1000 kilo 3/14.1000 kilo 4/14.500 kilo 5/14 kendir ipliği alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 11/2/941 salı günü saat 14.30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (863) (766)

Adet

5000 1000 gramlık şişe	
5000 500 » »	
5000 250 » »	

Yukarıda mikdârı yazılı şişelerin pazarlıkla eksiltmesi 5/2/941 çarşamba günü saat 15 de Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 2162 lira 50 kuruş ilk teminatı 162 lira 12 kuruştur. Nümunesi komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (854 - 664)

Sirkediden İğne adaya 80 ton yem ve 60 ton ot nakil ettirilecektir. Pazarlıkla eksiltmesi 5/2/941 çarşamba günü saat 15.30 da Tophanede Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Motörü olan isteklilerin katli teminatlarla belli saatte komisyona gelmeleri. (857 - 732)

ZAYI — Fen fakültesi 4447 No. lu şebekemi kaybettim, yenisini çıkartacağımdan eskisinin kıymeti kalmamıştır. Muallâ Aksu

KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

Fevkalâde ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa negredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

AVRUPADA YÜKSEK TAHSİL GÖRMÜŞ, CİDDİ, TECRÜBELİ — İngilizce, Fransızca ve Almanca İlsanlarına hakikî asına her türlü referans ve reblilecek bir bayan, ithalat veya ihracat yapan bir müessesede çalışmak için her türlü anlaşıma yapabilir. İstanbul'da başka şehirlerde dahi çalışabilir. Akşamda «İ.R.» rûmûzuna mektupla müracaat.

LİSAN BİLEN GENÇ BAYAN — Mükemmel surette türkçe, Fransızca, İngilizce, biraz Almanca bilen genç bir Türk bayanı ciddi müesseselerde iş aramaktadır. N. T. rûmûzu ile Akşama müracaat.

BİR BAKKALİYE TEZGAHTARI İŞ ARIYOR — Askerlikle ilişkisi yok. Genç tecrübeli bekâr ve okuma yazma bilen Fatih Hafızpaşa caddesi 55 numara Bakkal Mustafa Kuruşak. — 1

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

KASADAR TÜRK BAYANI ARANIYOR — Kefil vermeleri şarttır. Taliplerin bir vesika fotoğraflı tahsil derecelerini kefilinin ve kendisinin adreslerini İstanbul 176 posta kutusu A. M. rûmûzuna mektupla bildirmeleri.

HASTABAKICI ARANIYOR — İsteklilerin Nisantashında Güzelbahçe sokakında doktor Kenan Tefvik Kadın hastanesine müracaatları. — 1

MAĞAZAMIZIN KASİYERLİĞİNİ YAPABİLECEK BİR BAYANA İHTİYAÇ VARDIR. — Sultan hamam Marpuçlar Çarşılı han No. 28

3 — SATILIK EŞYA

45 BEYĞİR KUVVETİNDE DENİZ MOTÖRÜ — İşler vaziyette gemiden çıkarılan SKANDİA markalı çift silindirlili bütün alâti tamam makine gayet ucuz fiatle satılıktır. Taliplerin Sirkede Orhaniye caddesinde istasyon oteline müracaatları Tel: 20708. — 3

HALI — İyi cinsten İRAN halıları alınıyor. Posta kutusu 261 e müracaat. — 28

SATILIK DİZEL MOTÖRLERİ ve (2) KAMYON — Üç tanesi 55 beygirlik, bir tanesi (70) beygirlik kara ve deniz vassatlarında kullanılır mükemmel bir halde 4 adet Mercedes Benz marka Dizel motörleri ve bir tanesi Fordson, bir tanesi 33 model Ford marka karoserili, fakat lâstiksiz iki kamyon satılıktır. Hergün 20992 telefonla Hakkı Özak'a müracaat. — 6

ACELE SATILIK — Hord ve Verdi 2 bas 80 markalı az kullanılmış Akordiyonu görmek ve pazarlık etmek için Yüksekaldırmada 90 No. lu dükkanda Jorj D. Papa-Jorji'ya veya yahud Kabataşta İnhisarlar Levazım şubesinde Sami Kutla'a müracaat. — 3

SATILIK MOTOPOMP ve SAÇ DEPO — Simens markalı gayet az kullanılmış bir beygir kuvvetinde bir motopomp ile birer tonluk iki galvaniz saç depo satılıktır. Akşama C. O. rûmûzuna mektupla müracaat. — 1

ŞİK BİR ALMAN PİYANOSU — Satılıktır. Pazardan maada hergün Taksim Parmak kapı İmam sokak No. 16-1 dükkana müracaat. — 3

SATILIK TRAKTÖRÜ OLANLAR — Markası ile ne yaptığını ve hangi yıl mamulâtı olduğunu ve fiatini Şişli Ebe kızı sokak No. 1 de Fikri Tefvik kardeş otomobil okuluna bildirmesi. Telefon: 80259 — 1

ACELE SATILIK PİYANO — Çapraz telli Alman markalı bir piyano 250 liraya acele satılıktır. Telefon 23035 Ayasofya Yerebatan caddesinde 43 No. da doktora müracaat. — 1

SATILIK KELEPİR YENİ KAP PATASTRAGAN — Ve fevkalâde Arjante-Tel. 21158 — 1

4 — Kiralık - Satılık

FINDIKLIDA — Tramvay caddesinin deniz cihetinde 300 M2 depo olarak kullanılmaya ve apartman inşaatına elverişli arsa satılıktır. Dosya No. 369. Galatasaray İlsesi karşısında No. 184 Emlâkîş. Telefon: 49010 — 1

FENERBAHÇEDE — Tramvay hattı üzerinde 8 odalı bir villâ satılıktır. Bütün konforu halizdir. Satış bedeli 10000 liradır. Dosya No. 367. Galatasaray İlsesi karşısında No. 184 Emlâkîş. Telefon: 49010 — 1

KURTULUŞTA — İyi bir mevkide 95 M2 arsa 1000 liraya satılıktır. Dosya No. 366. Galatasaray İlsesi karşısında No. 184 Emlâkîş. Tel: 49010 — 1

SULTANAHMEDDE — Umumi istimal sahâsi dahilinde çok güzel bir apartman 17000 liraya satılıktır. İlk beş sene zarfında istimalde tabîi tuşumyacağı hakkında belediyenin vesikası vardır. Dosya No. 365. Galatasaray İlsesi karşısında No. 184 Emlâkîş. Telefon: 49010. — 1

ŞİŞANE KARAKOLUNDA — Tramvay caddesinde 3000 lira iradı olan kârgir bir apartman 35000 liraya satılıktır. Dosya No. 371. Galatasaray İlsesi karşısında No. 184 Emlâkîş. Telefon: 49010. — 1

ANKARA CADDESİNDE — Vihâyet konakına yakın bir mahalde yarım kârgir dokuz odalı bir ev 3000 liraya satılıktır. Dosya No. 363. Galatasaray İlsesi karşısında No. 184 Emlâkîş. Telefon: 49010. — 1

FATİHTE — Tramvay istasyonuna yakın bir yerde iki kat üzerine üçer odalı beton küçük bir apartman 5000 liraya satılıktır. Dosya No. 362. Galatasaray İlsesi karşısında No. 184 Emlâkîş. Telefon: 49010. — 1

BEYAZIDDA — Çarşıkapıda tramvaya nazır kârgir on iki odalı ev satılıktır. Dosya No. 361. Galatasaray İlsesi karşısında No. 184 Emlâkîş. Telefon: 49010. — 1

AKSARAYDA — İyi bir mevkide iki kat üzerine altı odalı kârgir bir ev 6500 liraya satılıktır. Dosya No. 360. Galatasaray İlsesi karşısında No. 184 Emlâkîş. Telefon: 49010. — 1

KURTULUŞ — Güzel manzaralı, bol güneşli mükemmel bir apartman ve dükkânlar satılıktır. Senede saf iradı 3756 liradır. Satış bedeli 75000 liradır. Dosya No. 358. Galatasaray İlsesi karşısında No. 184 Emlâkîş. Telefon: 49010. — 1

ACELE SATILIK EV — Kumkapı Kadırga ve Cinci meydanı civarında beş oda elektrik ve büyük bahçeli kârgir bir ev 2000 liraya satılıktır. Telefon 23035 Ayasofya Yerebatan caddesinde 43 No. da doktora müracaat. — 1

MOBİLYALI APARTMAN ARANIYOR — Taksim, Ayazpaşa, Maçka semtlerinde lüks mobilyalı, konforlu, iki yatak odası, yemek odası ve salondan ibaret, sofra ve yatak takımlarını, hizmetçi odasını havi bir apartman aramıyor. İstanbul posta kutusu 176 No. ya «Apartman» rûmûzile yazılması. — 2

SATILIK APARTMAN — Kurtuluşun en güzel mevkinde Simens tramvay istasyonu Şahin sokak 18 No. istasyona yarım dakika yürüyüş odalı ve bir salon son sistem banyolu geniş mutfağı iradı 1080 fiat 12,000 — 2

KIRALIK ODALAR — Bir Alman muallimesi nezdinde temiz ve mobilyeli iki oda birlikte veya ayrı ayrı kirâlıktır. Pazar gününden maada her gün 15.30 - 19 a kadar Beyoğlu, İstiklâl caddesi, 133 numaralı Hasan Bey apartmanı, ikinci merdiven, birinci kat (numara 6). — 1

OKUL BAKKALİYESİ — Yüce öklü İlsesi bakkalîyesi kiraya verilecektir. İsteyenlerin şartları öğrenmek üzere okul muhasebesine müracaatları.

TAKSİM - AYAZPAŞA — Tarafında mart veya nisan sonunda tutmak üzere 4-5 odalı, scan su ve kaloriferli bir apartman daireisi arıyorum. Kirası 50-60 lira olanlar terahh edilir. Akşama ERALP ismine yazılması.

ACELE SATILIK APARTMAN — Cihangirde Alınan hastanesi bahçesi karşısında Güneşli sokak No. 56 senevi dokuz yüz lira iradı bulunan köşe başı mücedded bina on iki bin liraya acele satılıktır. Taksim İstiklâl caddesinde sirk üç numaralı dükkanda şekerel Ali Dilere müracaat. — 7

SATILIK EV — On oda iki salon orta kat parke içi ve dışı boyalı banyo elektrik, terkos, telefon apartman tarzında kullanılır tramvaya yakın nezaret Çamlıcaya karşı bahçesi büyük içinekilere müracaat hergün adres: Ortaköy Aydınlık sokak No. 1 - 2

5 — MÜTEFERRİK

LİSE PROFESÖRÜ — İngilizce Fransızca dersleri verir. Mektep talebelerinin derslerini izah eder. Her yere gider. Pangaltı, Cümhuriyet caddesi No. 217 3 ncü kat yahut Akşama (Z.Z.) ardesine mektupla müracaat. — 1

SERMAYE ARANIYOR — Karşılığı bina ipotığıle temin edilmek şartile 6-8 bin liralık sermaye veya kredi aranıyor. İpoteksiz mülk sahipleri de bir anlaşma yapabilir. Mühim menfaat temin edilecektir. Teklifi tektik arzusunda bulunan zevatın (Ankara P. K. 507 SERMAYE) adresine müracaat. — 4

İŞLEK KURU KAHVECİ — Tütünçü bakkalîye devretmek ve kârli iş sermayeli ortak isteyenler Akşama (A. H.) rûmûzuna mektupla müracaat etsinler. — 4

BİRİNCİ NEVİ — Romen yumurtalaşı satılıktır. Lâleli apartmanları 3/27 No. Galibe müracaat. — 2

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ — Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karlıermizden H. A. T. — M. T. — G. M. — M.N.E. T. B. — Ciddi — B.A.Ş. namılarına gelen mektupları idarehanemizden aldıkları mercudur

Avcılara ilân — Seter cinsinden bir av köpeği bulunmuştur. Üç gün zarfında aşağıdaki adrese müracaat.

Beyoğlu Altıncı daire Meşrutiyet Caddesi 273 İzzet

Prof. Dr.

Kemal Cenap

Doğu Palas 2. Lamartin Cad. 5

Taksim. Telefon: 43963

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ

Umumî merkezinden:

3/2/941 Pazartesi günü saat 10 da açık eksiltme ile ihale olunacağını ilân etmiş olduğumuz

12,000 adet yün kazağa

lüzumu olan yünün Cemiyet tarafından temin edilmiş olmasına mebnî yalnız imaliyesinin 7/2/941 Cuma günü saat On dörtte açık eksiltme ile ihalesine karar verilmiş olduğundan alâkadarların nümune ve şartname için İstanbulda Mimar Vedat caddesinde (KIZILAY) deposu direktörlüğüne müracaatları ve mezkûr gün ve saatte bu direktörlük dairesinde bulunmaları.

Kartal Belediye Riyasetinden:

Kartal kasabasının Saraybağçe mevkiinde ve demiryoluna vasaatı 3 metre yakınlıkta İmam Osman Verese, Hürrem Şeren, Emin, Yusuf, Tan Kasdik oğulları, eski polis Hüsnü, çöçü Mustafa ve Şerif veselerine aid 9 parça arsa ile bir bap evin Kartal İkokul bahçesine ilâve edilmek üzere istimaline karar verilmiş ve heyeti muhamminece arsaların beher metre murabbanı iki lira ve müstemlatle birlikte binaya da maktuan «1000» lira kıymet takdir ve Belediye encümenince itidallı tasdik kılınmıştır. İtirazı olanların 8 gün zarfında Belediye riyasetine müracaat etmeleri keyfiyet tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (758)

Devlet Demiryolları 3 üncü işletme müdürlüğünden:

1941 senesi Mayıs sonuna kadar Bandırmaya gelecek mikdarları aşağıda yazılı kömürün tahmil ve tahliye işi ayrı ayrı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 20/2/941 perşembe günü saat 16 da Balıkesirde işletme müdürlüğü komisyonunda yapılacaktır. Bu hususa ait şartname projesi işletme müdürlüğü ile Bandırma İstasyonundan parasız verilir. İsteklilerin tayin edilen günde ihale saatinden bir saat evveline kadar teminatlarla birlikte komisyona müracaatları lüzumu ilân olunur. (660)

Mikdarı tahminen Ton	Muhammen bedel	Muvakkat teminat
Vapura tahliyesi	16000	11200
Mavuna ile nakliyesi	16000	8800
Kara tahmil ve tahliyesi	8900	3600
		270

İstanbul Defterdarlığından:

Açık alan ücretli vazifeler için ilise ve orta mektep mezunu olanlar arasında «tahsis devam edenlerle 18 yaşını ikmal etmemiş olanlar kabul edilmezler» 20/2/941 tarihinde müsadif perşembe günü saat 14 de İstanbul Üniversitesi Hukuk fakültesi birinci sınıf dershanesinde müsabaka imtihanı yapılacaktır. İmtihana girmek isteyenler aşağıda yazılı vesikaları hâmlen bir istida ile 17/2/941 pazartesi günü saat 17 ye kadar defterdarlık sicil kalemine bizzat müracaat ederek fotoğrafı kabul kartları almalı ilân olunur. (717)

- 1 — Tahsil vesikası
 - 2 — Nüfus tezkeresi
 - 3 — Hüsnühal kâğıdı
 - 4 — Sıhhat raporu ve aş kâğıdı
- Bunlar yalnız imtihanı kazananlardan bîlâhare alınacaktır.

5 — 4,5 x 6 eb'adında iki fotoğraf.

Katranlı Şose inşaatı ilânı

Türkiye Demir ve Çelik Fabrikaları müessesesi müdürlüğünden:

- 1 — Türkiye demir ve çelik fabrikaları müessesesi tarafından şehirde yaptırılacak Katranlı şosenin ikinci kısım inşaatı yahidi fiyat esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — İşbu inşaatın muhammen keşif bedeli 119.513,45 liradır.
- 3 — Eksiltme evrakı 300 lira mukabilinde Ankara Sürerbank muamelât şubesinde, İstanbulda Sürerbank şubesinde ve Karabükte Türkiye demir ve çelik fabrikaları müessesesinden alınabilir.
- 4 — Eksiltme 17/2/941 pazartesi günü saat 15 te Karabükte Türkiye demir ve çelik fabrikaları müessesesinde yapılacaktır.
- 5 — İstekliler teklif evrakı meyanına şimdiye kadar yapmış oldukları bu kabil işlere, bunların bedellerine, hangi bankalarla muamelede bulunduklarına, ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesikalarını koyacaklardır.
- İstekli kendisi yüksek mühendis olmadığı takdirde, teklif evrakı meyanında inşaatın fenni cihetlerini deruhte ettiğine dair bir yüksek mühendisin imzalı teahhütnamesi bulunacaktır.
- İstekli teklif evrakı meyanında fenni teşkilâtının kimselerden ibaret olduğunu da ayrıca işaret ve tasrih edecektir.
- 6 — Muvakkat teminat mikdarı 6,725,000 liradır.
- 7 — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 14 e kadar Karabükte Türkiye demir ve çelik fabrikaları müessesesi muamelât şubesine makbuz mukabilinde teslim edilecektir. Posta ile gönderilen tekliflerin nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfların kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vakı olabilecek gecikmelerden dolayı müessese mesuliyet kabul edemez.
- 8 — Bu inşaat müessesesi taliplerden dilediğine vermek veya yahud münakasası hükümsüz saymakta tamamen serbesttir. (759)

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel işletmeleri umum müdürlüğünden:

İdaremi atelyelerinde istihdam edilmek üzere 9 tesviyeci, 3 saraç, 5 kaldırmacı ustası alınacaktır. Askerlikle ilişkisi olmayanlardan istekli olanların imtihanları yapmak üzere lüzumlu vesikalarını hâmlen Beyoğlu Tünel meydanı Metro hanında Zat işlerine müracaat etmeleri bildirilir. (716)

Tavuk suyu ile mamul bir tek

ÇAPAMARKA

Sebze ve hububat komprimesile 24 saatlik
KALORİNİZİ TEMİN EDEBİLİRSİNİZ
Her büyük bakkaliye mağazasında bulunur.

T. İŞ BANKASI

1941 Küçük Tasarruf Hesapları İkramiye Plânı

1941 İKRAMİYELERİ

1 adet 2000 Liralık	= 2000.— Lira
3 " 1000 "	= 3000.— "
2 " 750 "	= 1500.— "
4 " 500 "	= 2000.— "
8 " 250 "	= 2000.— "
35 " 100 "	= 3500.— "
80 " 50 "	= 4000.— "
300 " 20 "	= 6000.— "

Kesideleri: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihinde yapılır.

Deniz Levazım Satın Alma Komisyonu ilânları

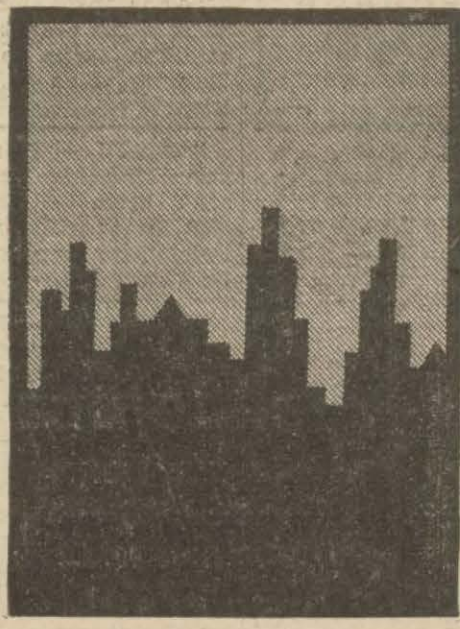
1 — Mevcud evsaf, nümune ve markaları mucibince tahmin edilen bedeli «45310.50» lira olan 14 kalem boya malzemesinin 7/2/941 cuma günü saat 15 de Kasımpaşa'da bulunan deniz levazım satınalma komisyonunda pazarlıkla eksiltilmesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı «3398.29» lira olup şartnamesi her gün iş saati dahilinde mezkûr komisyon «227» kuruş mukabilinde alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği vesailerle birlikte adı geçen komisyona müracaatları ilân olunur. (731)

Üniversite rektörlüğünden

Ceza Hukuku, Medeni Hukuk, Devletler umumî Hukuku, Devletler Hususî Hukuku, umumî Felsefe ve Mantık, Türk Edebiyatı Tarihi, Alman Filolojisi, umumî İktisad ve İktisad Teorisi, Maliye ve Maliye Kanunları, İktisad ve İktisadi Doktrinler Tarihi, Anatomi, Hayatî ve Tıbbî Kimya doçentlikleri açıktır. Namzetlerin 5 Nisan Cumartesi günü yabancı dil imtihanı ve 15 Nisan'da esas imtihan yapılacaktır. Doçentlik imtihan talimatı hükmünce tezlerin 5 Nisan'da verilmiş olması lazımdır. İsteklilerin sıhhat raporu 6 fotoğraf nüfus tezkeresi ve ilmi hüviyetini gösteren fişlerle (fişler Tedris İşleri kaleminden istenecektir.) 27 Mart 1941 tarihine kadar Rektörlüğe müracaatları. (786)

TUNGSRAM

pasif korunma ampulları gelmiştir

BURLA
BİRADERLER

İSTANBUL - ANKARA - İZMİR

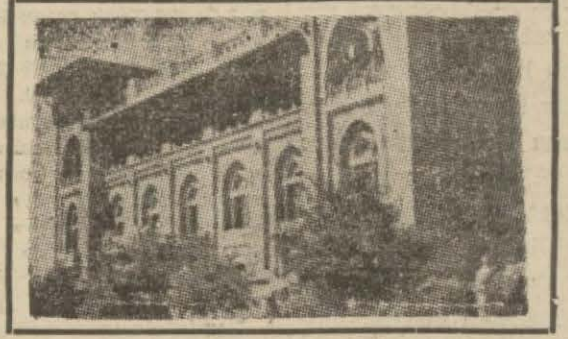
Zonguldak Belediyesi'nden:

- 1 — Belediyece gösterilecek yerde bir umumî sığınak kapalı zarfla ek-siltmeye konulmuştur.
- 2 — Muhammen bedeli «18000» lıradır.
- 3 — Muvakkat teminatı «1350» lıradır.
- 4 — İhale 4 mart salı günü saat 16 da Belediye binasında daimî encümen tarafından yapılacaktır.
- 5 — Şartname, keşif ve projesini görmek isteyenlerin Belediye fen şubesine müracaatları.
- 6 — Teklif mektupları ihale günü saat 15 e kadar kabul olunacaktır. (755)

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 100,000,000 Türk lirası. Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 adet 1,000 liralık	4,000 lira	100 adet 50 liralık	5,000 lira
4 " 500 "	2,000 "	120 " 40 "	4,800 "
4 " 250 "	1,000 "	160 " 20 "	3,200 "
40 " 100 "	4,000 "		

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşler ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir.

Kur'lar senede 4 defa 1 eylül, 1 birincikânun, 1 mart ve 1 haziran tarihlerinde çekilecektir.

Pırlantalı Taç ve Plâk iğne

Lekesiz bir tek taş pırlanta ile muhtelif kıratta pırlantaları ihtiva eden modern bir TAÇ ve ayrıca bir adet Pırlantalı ve Zümrütlü PLÂK İĞNE Şubatın 6 ncı Perşembe günü muayyen saatte Sandal Bedesteninde satılacaktır.

3600 adet elektrik sayacı

satın alınacaktır.

Ankara Elektrik T. A. Şirketinden :

14826 sayılı ölçüler nizamnamesi hükümlerine uygun ve ilk muayeneleri Şirketimiz laboratuvarında yapılmak şartıyla 3600 adet, 10 Amper, 220 volt, 50 periyotluk bir safhalı mütenavip elektrik sayacı satın alınacaktır. Bu sayacıların intihabında Şirketimiz yalnız fiatı esas ittihaaz etmeyip diğer fennî evsafı da göz önünde bulundurmaktadır.

Bu sayacıları satmak isteyenlerin, sayacıları hakkındaki fennî izahatla teslim müddetini bildiren teklif mektuplarını 1/3/941 tarihine kadar Şirket Müdürlüğüne göndermeleri ilân olunur.

Millî Pırango

BAHTIYARLAR ÜLKESİNE GÖTÜRÜR!

Beşinci tertib BİRİNCİ ÇEKİLİŞ 7 Şubat 1941

İkramiye adedi	İkramiye miktarı	İkramiye tutarı
4	10.000	40.000
4	5.000	20.000
6	2.000	12.000
30	1.000	30.000
60	500	30.000
90	200	18.000
300	100	30.000
300	50	15.000
3.000	10	30.000
60.000	2	120.000
430	Teselli mülkâfatı	12.132

64.224 357.132
Yarım bilet Tam bilet
1 Lira 2 Lira

